

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	1 hod. týdně
Učební texty:	Informatika pro základní školy 1 + metodika s CD Výukové programy

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
- využívání potřebných informací
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

CHARAKTERISTKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět informatika vyučujeme v 5. – 10. ročníku v rozsahu jedna vyučovací hodina týdně. Výuka informatiky probíhá v učebně výpočetní techniky nebo ve třídách.

Vyučovací předmět žákům poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné k praktickému používání a využívání výpočetní techniky. Žáci se učí pracovat na počítači a používat i vhodné kompenzační pomůcky korigující jejich handicap (myš s přídatnými tlačítky, adaptér klávesnice, velkoplošné klávesnice, hlasový výstup).

Prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy si žáci osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti uplatňují při řešení praktických úkolů ve výchovně vzdělávacím programu, v praktickém životě se pro ně stávají výhodou tím, že jim usnadňují způsob komunikace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům vhodné kompenzační pomůcky, které jim umožňují korigovat jejich handicap, učíme žáky s těmito pomůckami pracovat

- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při vyhledávání informací
- ukazujeme možnosti internetu jako prostředku dalšího vzdělávání a celoživotního učení

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nacházíme spolu se žáky alternativní informační zdroje
- umožňujeme prezentaci výsledků jejich práce s použitím softwarových a hardwarových prostředků

Kompetence komunikativní:

- působíme na žáky, aby se dokázali vyjádřit písemnou formou
- seznamujeme žáky s možnostmi komunikace přes internet (e-mail, chat, ICQ)

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování pravidel
- dbáme, aby žáci respektovali práva autorů SW

Kompetence sociální a personální:

- vybízíme žáky, aby si dokázali říct o pomoc a pomoc poskytl

Kompetence pracovní:

- nabízíme vhodné kompenzační pomůcky, učíme žáky s nimi zacházet
- dodržujeme společně bezpečnost a hygienické zásady práce s výpočetní technikou
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu informatika v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace
2. zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy
3. vyhledávat informace na internetu podle pokynů
4. dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou
5. zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
	Opakování učiva z předešlých ročníků.		
- zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, přihlášení k PC, bezpečné vypnutí PC, práce s myší	Zapnutí, vypnutí PC, přihlášení k počítači. Práce s myší.		
- orientovat se na klávesnici, vědět k čemu slouží Caps Lock, Shift, Enter, ... - psát písmena na klávesnici - přepnout mezi velkým a malým písmem	Klávesnice – rozložení klávesnice, orientace na klávesnici. Vyhledávání a psaní písmen podle diktátu. Přepnutí mezi velkými a malými písmeny – Shift, Caps Lock. Psaní slabik, slov. Důležitá tlačítka na klávesnici.		
- zvládat práci s jednoduchými aplikacemi	Aplikace WordPad, Malování, Kalkulačka.		
- otevřít program Microsoft Word - seznámit se s Microsoft Word - psát písmena, slova - ukládat napsaný text - seznámit se s možnostmi (vyjmout, kopírovat, vložit)	Microsoft Word. Otevření programu. Seznámení s Microsoft Word. Psaní písmen, slabik, slov. Ukládání práce. Práce s textem - vyjmutí, kopírování, vložení.		
- seznámit se s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - seznámit se se symboly alternativní komunikace na počítači	Výukové programy. Symboly alternativní komunikace na počítači. Hry na PC.		
- pracovat s internetem - vyhledávat informace na internetu	Internet. Vyhledávání informací na internetu. Bezpečná komunikace přes internet (nebezpečí facebooku).		

		8. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní obsluhu počítače - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou při zapnutí, vypnutí počítače 	Zapnutí, vypnutí PC, přihlášení k počítači, práce s myší, klávesnice. Pravidla zacházení s výpočetní technikou.		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s obsluhou tiskárny 	Přídavná zařízení počítače, jejich účel. Použití a obsluha tiskárny.		
<ul style="list-style-type: none"> - otevřít internet - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - tisknout z internetu - kopírovat texty, obrázky 	Internet. Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu. Vyhledávání na internetu. Tisk z internetu. Kopírování textu, obrázku z internetových zdrojů.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché aplikace v programu Word Pad, program Malování 	Základní funkce textového a grafického editoru. Aplikace Word Pad, program Malování.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché aplikace Microsoft Word - psát jednoduchá slova, krátké věty na klávesnici - zvládat opis textu na klávesnici - psát písmena, slabiky, slova podle diktátu - zvolit si velikost písma - kopírovat, vyjmout, vložit text 	Aplikace Microsoft Word. Psaní slov, krátkých vět na klávesnici. Opis textu na klávesnici. Diktát písmen, slabik, slov. Zarovnávání textu, řádkování, velikost písma. Kopírování, vyjmutí a vložení textu.		
<ul style="list-style-type: none"> - ukládat práci, otevřít soubor - seznámit se s možnostmi ukládání souborů na Flash disk, CD 	Práce se soubory. Otevření a ukládání souboru. Flash disk, vypalování na CD.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy 	Výukové programy. Symboly alternativní komunikace na počítači. Hry na PC.		
		9. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní obsluhu počítače – vypnutí, zapnutí - respektovat pravidla zacházení s výpočetní 	Základní obsluha počítače. Pravidla zacházení s výpočetní technikou. Přídavná zařízení počítače.		

<ul style="list-style-type: none"> - technikou pracovat s přídatnými zařízení počítače – myš, klávesnice, tiskárna,... 	Použití a obsluha tiskárny.		
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně pracovat s internetem - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - kopírovat texty i obrázky - tisknout vybrané texty, obrázky z internetu - seznámit se s možností zasílání e-mailu 	Internet. Nebezpečí viru. Vyhledávání informací pomocí internetu. Kopírování textu, obrázku. Tisk z internetu. Základní způsoby elektronické komunikace. E-mail.		
<ul style="list-style-type: none"> - ukládat práci, otevřít soubor - znát možnosti ukládání souborů na flash disk, CD 	Práce se soubory. Otevření a ukládání souboru. Flash disk, vypalování na CD.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s jednoduchými aplikacemi 	Aplikace Word Pad, program Malování. Kalkulačka. Aplikace Microsoft Word.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět na klávesnici - zvládat opis textu na klávesnici - psát písmena, slabiky, slova podle diktátu - pracovat s texty - vytvořit jednoduchou tabulku 	Psaní textů na klávesnici. Psaní slov, krátkých vět na klávesnici. Opis textu. Diktát písmen, slabik, slov. Práce s texty – rozšiřování znalostí a dovedností z nižších ročníků. Zarovnávání textu, řádkování, velikost písma. Kopírování, vyjmutí a vložení textu. Tvorba tabulek.		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se základními funkcemi mobilního telefonu 	Mobilní telefon. Přijetí hovoru. Volání z mobilního telefonu. Psaní, čtení krátkých sms zpráv. Posílání sms zpráv.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy 	Výukové programy. Hry na PC. Symboly alternativní komunikace na počítači.		

		<u>10. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní obsluhu počítače - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou - pracovat s přídatnými zařízení počítače 	<p>Základní obsluha počítače. Pravidla zacházení s výpočetní technikou. Přídatná zařízení počítače. Použití a obsluha tiskárny.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - zvládat jednoduché aplikace na internetu (kopírování, tisk,...) - bezpečně pracovat s internetem - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou 	<p>Internet. Vyhledávání informací pomocí internetu. Kopírování textu, obrázku. Tisk z internetu. Základní způsoby elektronické komunikace. E-mail – psaní a odeslání e-mailu. Kopírování, ukládání souboru – flash disk, vypalování na CD. Viry, antivirové programy, ochrana proti spamu. Pravidla zacházení s výpočetní technikou.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní funkce mobilního telefonu 	<p>Mobilní telefon. Základní funkce – přijetí hovoru, ukončení hovoru. Volání z mobilního telefonu. Psaní sms zprávy a její odeslání.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s jednoduchými aplikacemi 	<p>Aplikace Word Pad, program Malování. Kalkulačka. Aplikace Microsoft Word.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět - zvládat opis textu na klávesnici - zvládat diktát - pracovat s texty - vytvořit tabulku na počítači 	<p>Psaní textu na klávesnici. Opis textu. Diktát písmen, slabik, slov, krátkých vět. Práce s texty – rozšiřování znalostí a dovedností z nižších ročníků. Zarovnávání textu, řádkování, velikost písma. Kopírování, vyjmutí a vložení textu. Tvorba a vyplňování tabulek.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pracovat s dokumentem 	<p>Žádost.</p>		

- zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	Výukové programy. Základní symboly alternativní komunikace na počítači. Hry na PC.		
---	--	--	--

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	3 hod. týdně
Učební texty:	Učebnice Počítání pro 2. stupeň ZŠ speciální 1. a 2. díl (Parta) Procvičujeme Počítání – pracovní listy 7, 8, 9, 10 (Parta) Počty 4. svazek (KPK)

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět matematika vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. – 10. ročník 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá především ve třídě. Samostatně či ve skupinách žáci v rámci vyučování řeší i praktické úlohy – manipulace s mincemi a bankovkami, nakupování v obchodech, měření, vážení, sledování teploty, určování času, ...

Vyučovací předmět žákům poskytuje vědomosti a matematické dovednosti potřebné v praktickém životě, rozvíjí jejich prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť. Žáci se učí používat geometrické pomůcky a pomůcky, které jim usnadňují korigovat nedostatky v numerickém počítání. Učí se používat i výpočetní techniku a vhodné výukové programy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- používáme ve velké míře názorné pomůcky a reálné předměty

- nabízíme žákům vhodné kompenzační pomůcky, které jim umožňují korigovat nedostatky jejich matematického nadání, učíme žáky s těmito pomůckami pracovat
- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech
- vedeme žáky k hodnocení průběhu i výsledku vlastní práce

Kompetence k řešení problémů:

- zaměřujeme se na problémy každodenního života
- směřujeme žáky k tomu, aby popsali slovně problém a našli řešení
- dáváme žákům možnost vyhledat si informace
- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch

Kompetence komunikativní:

- podněcujeme žáky, aby naslouchali spolužákům
- působíme na žáky, aby se dokázali vyjádřit
- vedeme žáky, aby se drželi tématu

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na vytváření pravidel
- vedeme žáky k dodržování pravidel, plnění svých povinností
- pobízíme žáky k tomu, aby nabídli pomoc

Kompetence sociální a personální:

- pracujeme se skupinami žáků a preferujeme úkoly z praktického života
- směřujeme žáky k aktivitě při skupinové práci
- vybízíme žáky, aby si dokázali říct o pomoc

Kompetence pracovní:

- nabízíme vhodné kompenzační pomůcky, učíme žáky zacházet s pomůckami
- dodržujeme společně bezpečnost práce
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu matematika v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák by měl

1. psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100
2. orientovat se na číselné ose
3. sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru
4. používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky
5. umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy
6. pracovat s kalkulátorem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák by měl

7. znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu
8. zvládat početní úkony s penězi
9. orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny
10. doplňovat údaje v jednoduché tabulce

ZÁKLADY GEOMETRIE

žák by měl

11. umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami
12. používat základní geometrické pojmy
13. znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary
14. rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit
15. měřit a porovnávat délku úsečky
16. poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - psát, číst, porovnávat a používat čísla do 20 - orientovat se na číselné ose - sčítat a odčítat čísla do 20 s přechodem 10 - zacházet s kalkulaátorem - ovládat početní úkony s penězi - vyplňovat jednoduché údaje v tabulce - umět hledat řešení praktických početních a jednoduchých slovních úloh 	<p>Číselný obor do 20 – porovnávání čísel, orientace na číselné ose.</p> <p>Sčítání a odčítání s přechodem desítky v oboru do 20.</p> <p>Práce s kalkulaátorem.</p> <p>Počítání s penězi.</p> <p>Vyplňování jednoduché tabulky.</p> <p>Slovní úlohy v oboru do 20.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - psát, číst, porovnávat a používat čísla do 100 - sčítat a odčítat čísla po desítkách v oboru do 100 - sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu 10 - používat kalkulaátor 	<p>Číselný obor do 100 – číselná řada, orientace na číselné řadě.</p> <p>Zápis a porovnávání čísel v oboru do 100.</p> <p>Sčítání, odčítání desítek v oboru do 100.</p> <p>Písemné sčítání, odčítání dvojciferných čísel do 100 bez přechodu desítek (s názorem).</p> <p>Kontrola na kalkulaátoru.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat jednotky délky - užívat základní geometrické pojmy - znát a využívat jednotky času - znát a využívat jednotky objemu 	<p>Jednotky délky, hmotnosti.</p> <p>Základní rovinné útvary.</p> <p>Jednotky času, určování času.</p> <p>Jednotky objemu, praktické měření objemu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět pracovat se základními rýsovacími pomůckami - vyměřovat a porovnávat délku úsečky 	<p>Rýsování přímky.</p> <p>Úsečka.</p> <p>Měření délky úsečky, porovnávání úseček.</p>		
		<u>8. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - psát, číst, porovnávat a používat čísla do 100 - orientovat se na číselné ose 	<p>Číselný obor do 100 – porovnávání čísel, orientace na číselné ose.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - používat kalkulačtor - umět manipulovat s penězi - umět řešit praktické početní a jednoduché slovní úlohy 	<p>Práce s kalkulačtorem. Počítání s penězi. Sčítání, odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu desítek.</p>		<p style="text-align: right;">OSV 1/3</p> <p><u>Učivo:</u> Práce s kalkulačtorem. <u>Téma:</u> Cvičení sebeovládání. <u>Přínos pro žáka:</u> Během celého školního roku se žáci učí sebekázni, pozornosti, sebekontrolé, regulaci vlastního chování, jednání a vůle, rozvíjí sociální dovednosti tím, že se učí správně reagovat na pokyny učitele, aktivně poslouchat, dát prostor projevit se i ostatním žákům.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - psát, číst a používat čísla do 1000, numerace do 1000 po 100 - porovnávat čísla do 1000 	<p>Orientace na číselné ose do 1000 – čtení, zápis čísel. Porovnávání čísel do 1000.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět manipulovat se základními rýsovacími pomůckami - pracovat se základními geometrickými pojmy - znát a aplikovat jednotky délky - vyměřovat a porovnávat délky úseček - znát a užívat jednotky času - znát a využívat jednotky objemu 	<p>Rýsování přímky, úsečky. Základní rovinné útvary, základní prostorové útvary. Jednotky délky, hmotnosti. Měření délky úsečky, porovnávání úseček. Jednotky času, určování času s přesností na půlhodiny. Jednotky objemu, praktické měření objemu.</p>		
		<u>9. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - psát, číst, porovnávat a používat čísla do 1000 - orientovat se na číselné ose - zacházet s kalkulačtorem - dokázat řešit praktické početní a jednoduché slovní úlohy 	<p>Numerace do 1000. Orientace na číselné ose do 1000. Kalkulačtor jako kontrola počítání. Slovní úlohy v oboru do 1000.</p>		<p style="text-align: right;">VDO2</p> <p><u>Učivo:</u> Řešení jednoduchých</p>

- doplňovat jednoduché údaje do tabulky - zpracovávat početní úkoly s penězi	Doplňování údajů do jednoduché tabulky. Počítání s penězi.		slovních úloh. <u>Téma:</u> Občan jako člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je uplatňovat). <u>Přínos pro žáka:</u> Žáci se během roku seznamují s pojmem občanská společnost, s právy a povinnostmi občanů.
- používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	Násobení čísel 2, 5, 10 s názorem.		
- umět manipulovat se základními rýsovacími pomůckami - ovládat a využívat jednotky délky - znát a užívat jednotky času	Rýsování přímky, úsečky, kružnice. Měření úsečky, stran trojúhelníka, stran čtverce, obdélníka. Porovnávání velikostí stran. Jednotky času, určování času s přesností na půlhodiny.		
- znát a využívat jednotky objemu	Jednotky objemu, praktické měření objemu.		
- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	Prostorové útvary – krychle, koule, válec – praktické příklady z okolí.		
- znát a využívat jednotky hmotnosti	Jednotky hmotnosti, praktické využití.		
		<u>10. ročník</u>	
- psát, číst, porovnávat a používat čísla do 1000 - orientovat se na číselné ose - zacházet s kalkulátorem - dokázat řešit praktické početní a jednoduché slovní úlohy - doplňovat jednoduché údaje do tabulky	Numerace do 1000. Orientace na číselné ose do 1000. Kalkulátor jako kontrola počítání. Slovní úlohy v oboru do 1000. Doplňování údajů do jednoduché tabulky.		

- zvládat početní úkoly s penězi	Počítání s penězi.		
- používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	Násobení čísel 2, 5, 10 s názorem.		
- umět manipulovat se základními rýsovacími pomůckami - používat základní geometrické pojmy - rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit - měřit a porovnávat délku úsečky	Rýsování přímky, úsečky, kružnice. Rozlišení úsečka – přímka. Označení úsečky. Měření úsečky, stran trojúhelníka, stran čtverce, obdélníka. Porovnávání velikostí stran.		
- znát a užívat jednotky času - orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	Jednotky času, určování času s přesností na půlhodiny.		
- znát a využívat jednotky objemu	Jednotky objemu, praktické měření objemu.		
- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	Prostorové útvary – krychle, koule, válec – praktické příklady z okolí.		
- znát a využívat jednotky hmotnosti	Jednotky hmotnosti, praktické využití.		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Psaní
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně, v 10. roč. pouze 1 hod. týdně
Učební texty: (doporučené)	Kresebné uvolňovací cviky (SPN) Zápasíme s tužkou (Dialog) Moje psaní (Talpa Brno) Psaní jako hraní I. a II. díl (Blug) Písanka I. – uvolňovací cviky (Alter) Moje první krůčky k psaní (Didaktis) Písanka 3 pro 1. ročník ZŠ – nácvik písmen a číslic (Grafie - Ostrava) Hůlková písanka (Parta) Písanka pro 1. – 4. roč. ZVŠ (Parta) Šimonovy pracovní listy (Portál) Obrázková abeceda (Blug) Veselá písmenka (Fortuna) Tabulky ke čtení I, II, III (Klett) Slabikáře a čítanky

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Předmět psaní vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1., 2., 10. ročník 1 hodina týdně, 3. – 9. ročník 2 hodiny týdně. Vyučovací hodiny dělíme na menší časové úseky, aby bylo psaní procvičováno několikrát týdně.

Výuka psaní probíhá především ve třídě individuální formou. Při rozvíjení grafických dovedností začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které se postupně zmenšují a zpřesňují. Soustavně dbáme na správný úchop psacího náčiní a správné sezení při psaní. Psaní malých psacích písmen a tvarů hůlkového písma probíhá souběžně s nácvikem čtení.

Žáci, kteří vzhledem k těžkému postižení či nejruznějším grafomotorickým obtížím nezvládnou psací podobu písma budou psát pouze hůlkovým písmem, případně na PC.

Vyučovací předmět psaní v úzké spolupráci se čtením přispívá k rozvoji vyjadřovacích a komunikačních schopností žáků. Žáci postupně rozvíjí své grafické dovednosti, jemnou motoriku a grafomotoriku. Zároveň rozvíjí i myšlení. Předmět vede k postupnému zvyšování kvality grafického projevu a k praktickému využití získaných dovedností při písemné komunikaci.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek motivačních materiálů pro rozvoj grafických dovedností upravených dle individuálních potřeb
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim napomohou při postupném osvojování grafických dovedností
- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při běžné každodenní komunikaci
- využíváme počítače jako jednoho z alternativních metod při rozvoji grafických dovedností

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nabízíme žákům individuálně upravené pomůcky, které jim pomohou usnadnit postupné osvojování grafických dovedností
- učíme žáky požádat o radu a pomoc při samostatné práci

Kompetence komunikativní:

- podněcujeme žáky ke spolupráci a komunikaci ve skupině
- klademe žákům návodné otázky podněcující ke spolupráci a komunikaci
- vedeme žáky k využívání grafických dovedností jako jednoho z hlavních komunikačních prostředků

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uplatnění osvojených grafických dovedností při běžném občanském životě
- upozorňujeme žáky na pravidla občanského soužití a základní společenské normy

Kompetence sociální a personální:

- nabízíme žákům dostatek situací pro osvojení si základních mezilidských vztahů
- vedeme žáky k respektování ostatních a vzájemné pomoci

Kompetence pracovní:

- dbáme na zásady hygieny při osvojování grafických dovedností
- vedeme žáky k plnění úkolů dle jednoduchých instrukcí
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu psaní v tomto období:

- Výchova demokratického občana

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. dbát na čitelný písemný projev
2. psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu
3. opsat slova a jednoduché věty
4. napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy
5. přepsat krátký jednoduchý text
6. podepsat se psacím písmem
7. napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru
8. psaní číslic i podle nápovědy

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné držení psacího náčiní i sezení při psaní - zvládat hygienické návyky spojené s psaním - mít dostatečně uvolněnou ruku - snažit se psát písmena, slabiky a slova, která umí číst - rozlišovat psací a tiskací písmena - využívat výukové programy, zaměřené na nácvik psaní (PC, IT) - snažit se psát písmena, slabiky a slova na PC (lze využít speciálně upravenou klávesnici) 	<p>Upevňování hygienických návyků a opakování učiva z předešlého ročníku.</p> <p>Psaní písmen osvojených na prvním stupni.</p> <p>Opakování psaní slabik i krátkých slov s těmito písmeny - e, i, m, M, l, u, v, o, O, a, A, V, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k, b, c, r, č, ou, au, C, Č, I, Z, N, (nebo opakování psaní všech dosud osvojených velkých tiskacích písmen).</p> <p>Hledání stejných slabik a slov – psací a tiskací tvary písmen.</p> <p>Práce na PC a IT (výukové programy).</p> <p>Psaní na PC.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičovat tvarové prvky zadaných písmen - rozlišovat velká a malá písmena - pokusit se opisovat a přepisovat jednoduché slabiky a slova - snažit se opisovat, přepisovat jednoduchý text - psát krátká slova i podle diktátu 	<p>Cvičení jemné motoriky, uvolňovací cviky.</p> <p>Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (h).</p> <p>Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem h.</p> <p>Nácvik průpravných tvarových prvků a psaní písmene (ž, Ž).</p> <p>Čtení napsaných písmen, slabik a slov s písmenem ž.</p> <p>Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu.</p> <p>Opis a přepis slov.</p> <p>Říkanky k písmenkům f, g, U, E.</p> <p>Nácvik tvarových prvků písmen f, g, U, E.</p> <p>Psaní písmen – f, g, U, E.</p> <p>Psaní slov s nově procvičenými písmeny.</p> <p>Opis a přepis slov, která žáci čtou.</p>		

	Opis (přepis) jednoduchého textu. Diktát snadných dvouslabičných slov.		
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičovat tvarové prvky zadaných písmen - opisovat a přepisovat jednoduché slabiky a slova - číst napsaná písmena, slabiky a slova - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu - psát číslice podle nápovědy - psát příklady - snažit se chápat obsah psaného textu 	<p>Nácvik psaní velkých psacích písmen – J, H, K, P Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny (opis a přepis). Čtení napsaných písmen, slabik a slov. Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Opakování psaní číslic, opis příkladů. Manipulační činnosti – hledání stejných slabik a slov (tiskací a psací tvary).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičovat tvarové prvky zadaných písmen - opisovat a přepisovat jednoduché slabiky a slova - psát písmena, která umí číst - rozlišovat velká a malá písmena - rozlišovat psací a tiskací písmena - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu - psát slova podle obrázků (autodiktát) 	<p>Nácvik psaní velkých psacích písmen – B, r, ř, R, Ř. Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny. Manipulační činnosti – modelování písmen, vytváření písmen z provázků apod. Procvičování probraných písmen: výukové programy na PC, IT. Tabulky k procvičování malých a velkých písmen, slabik, slov a vět. Hry se slovy – přiřazování jednoduchých psaných slov k obrázkům. Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Psaní slov podle obrázků.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - opisovat dvojslabičná a trojslabičná slova - opisovat a přepisovat jednoduché slabiky, slova a věty (dle svých individuálních schopností) - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu 	<p>Opakování velkých písmen. Individuální docvičování písmen. Opis a přepis trojslabičných slov. Psaní slovních spojení – snadné věty. Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Shrnutí učiva.</p>		

		8. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné držení psacího náčiní i sezení při psaní - zvládat hygienické návyky spojené s psaním - mít dostatečně uvolněnou ruku - psát písmena, která umí číst - rozlišovat psací a tiskací písmena - psát slova a věty - snažit se chápat obsah psaného textu - pokusit se psát písmena, slabiky, slova i věty na PC (lze využít speciálně upravenou klávesnici) - využívat výukové programy zaměřené na nácvik psaní (PC, IT) 	<p>Opakování učiva z předešlého ročníku. Cvičení jemné motoriky, uvolňovací cviky. Psaní všech malých písmen osvojených na prvním stupni, procvičování psaní velkých psacích písmen – U, E, J, H, K, P, B, R, Ř, Opakování psaní slabik, slov i krátkých vět s těmito písmeny. Hledání stejných slabik a slov – psací a tiskací tvary písmen. Psaní na PC. Práce na PC (výukové programy).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičovat tvarové prvky zadaných písmen - opisovat a přepisovat jednoduchá slova - psát slova i podle diktátu 	<p>Psaní písmen – T, F, S, Š. Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny. Opis a přepis slov, která žáci čtou. Diktát jednoduchých trojslabičných slov.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičovat tvarové prvky zadaných písmen - opisovat a přepisovat slabiky a slova - číst napsaná písmena, slabiky a slova - psát písmena, slabiky a slova podle diktátu - opisovat číslice, snažit se o zápis data narození - snažit se chápat obsah psaného textu 	<p>Nácvik psaní velkých psacích písmen – L, D, G, ch, CH. Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny (opis a přepis). Čtení napsaných písmen, slabik a slov. Psaní písmen, slabik a snadných slov podle diktátu. Opakování psaní číslic, nácvik psaní data narození. Manipulační činnosti – hledání stejných slabik a slov (tiskací a psací tvary).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - psát písmena, která umí číst - opisovat a přepisovat jednoduché slabiky, slova a věty - psát písmena, slabiky, slova a věty podle diktátu - snažit se o nácvik vlastního podpisu a adresy - psát slova podle obrázků (autodiktát) 	<p>Individuální docvičování písmen. Procvičování probraných písmen: výukové programy na PC, IT. Tabulky k procvičování malých a velkých písmen, slabik, slov a vět. Psaní slov podle obrázků.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - snažit se chápat obsah psaného textu 	<p>Hry se slovy – přiřazování jednoduchých psaných slov k obrázkům.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - psát velká a malá psací písmena - snažit se o nácvik psaní vlastního podpisu, jmen rodinných příslušníků a adresy - pokusit se napsat první běžné písemnosti - snažit se o vyjádření jednoduchých sdělení 	<p>Opakování psaní velkých i malých psacích písmen. Nácvik psaní jména a příjmení rodičů, jména sourozenců. Přepis krátkých vět. Dle schopností žáka – napsat pohlednici s pozdravem, krátký dopis podle vzoru. Shrnutí učiva.</p>		
		<u>9. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné držení psacího náčiní i sezení při psaní - zvládá hygienické návyky spojené s psaním - snaží se opisovat a přepisovat jednoduché texty - docvičovat psaní obtížných spojů - opisovat číslice, snažit se o zápis data narození - snažit se chápat obsah psaného textu - psát slova podle diktátu - rozvíjet dovednost psaní běžných písemností - snažit se o vyjádření jednoduchých sdělení podle předlohy - zdokonalovat psaní na PC (lze využít speciálně upravenou klávesnici) - využívat výukové programy zaměřené na nácvik psaní (PC, IT) 	<p>Opakování učiva z předešlého ročníku. Cvičení jemné motoriky, uvolňovací cviky. Procvičování velkých i malých psacích písmen, psaní slov i vět s těmito písmeny. Individuální docvičování písmen. Docvičování psaní obtížných spojů. Psaní číslic. Psaní slov podle diktátu. Procvičování psaní vlastního podpisu, adresy, data narození. Psaní pohlednic k Vánocům. Zdokonalování psaní na PC. Práce na PC (výukové programy).</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - snažit se opisovat a přepisovat krátký text - psát slova a věty podle diktátu - snažit se o nácvik vlastního podpisu a adresy - rozvíjet dovednost psaní běžných písemností - napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru - dbát na čitelný písemný projev - psát slova podle obrázků (autodiktát) 	<p>Opis a přepis krátkých textů. Psaní krátkých vět podle diktátu. Dle schopností žáka – nácvik podpisu psacím písmem. Psaní adresy, pohlednic, krátkých dopisů. Psaní přání k svátku, k narozeninám. Psaní nápisů a doprovodných textů k obrázkům. Psaní slov podle obrázků.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - snažit se opisovat a přepisovat jednoduchý čtený text - rozvíjet dovednost psaní běžných písemností - snažit se o vyjádření jednoduchých sdělení podle předlohy - zdokonalovat vlastní podpis 	<p>Přepis textů ze čtených knížek, encyklopedií, časopisů. Psaní pohlednic k Velikonocům. Upevňování psaní vlastního podpisu. Shrnutí učiva.</p>		
		<u>10. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné držení psacího náčiní i sezení při psaní - zvládat hygienické návyky spojené s psaním - snažit se chápat obsah psaného textu - rozvíjet dovednost psaní běžných písemností - opisovat a přepisovat jednoduché texty - snažit se o vyjádření jednoduchých sdělení - uplatňovat dovednosti v praxi - dbát na čitelný písemný projev - využívat výukové programy zaměřené na nácvik psaní (PC, IT) - zdokonalovat psaní na PC 	<p>Opakování a prohlubování osvojených dovedností. Zvyšování kvality a rychlosti písma. Individuální docvičování písmen. Psaní krátkých vět podle diktátu. Praktické využívání získaných dovedností: psaní adres, pohlednic, krátkých dopisů, přání k Vánocům, k Velikonocům, k svátku, k narozeninám. Přepis textů z knížek, encyklopedií, časopisů. Psaní nápisů a textů pod obrázky. Vyplnění jednoduchého dotazníku, formuláře. Vedení deníku. Přepis receptů. Práce na PC, IT (výukové programy). Zdokonalování psaní na PC. Shrnutí učiva.</p>		<p style="text-align: center;"><u>VDO 3</u> <u>Učivo:</u> Vyplňování dotazníků a formulářů. <u>Téma:</u> Obec jako základní jednotka samosprávy státu. <u>Přínos pro žáka:</u> Rozvíjení dovednosti komunikovat s úřady.</p>

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní výchova
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	7. a 8. roč. 5 hod. týdně, 9. a 10. roč. 6 hod. týdně
Učební texty:	Práce v domácnosti – Parta 1997 Pěstitelské práce – Parta 1997 Dílenské práce – Parta 1986 Praktická dívka – Mladá fronta 1986 Papírové nápady, Zdena Sitarčíková – Computer Press, a.s. 2005 Mladý kutil, Dieter Rex, Svojtka a Vašut 1996 Keramika pro malé i velké, Marie Adamcová – FIN 1994 Časopis Creative Amos Časopis Golem

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět pracovní výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1., 2. dvě hodiny týdně, 3. ročník tři hodiny týdně, 4. ročník čtyři hodiny týdně, 5. – 8. ročník pět hodin týdně, 9., 10. ročník šest hodin týdně.

Výuka probíhá ve třídách, pracovní dílně, na pozemku školy, venku (v hromadných dopravních prostředcích, obchodech, úřadech, ve městě,...).

Vyučovací předmět přináší základní pracovní dovednosti, návyky a postoje. Seznamuje žáky s různými pracovními materiály, postupy, činnostmi. Přípravuje žáky na jejich budoucí pracovní uplatnění v dospělosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům řadu pracovních činností, které mohou uplatnit v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům dostatek námětů k překonávání problémů souvisejících s pracovními činnostmi
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností při řešení problémů praktického života
- předkládáme žákům různé možnosti a postupy práce, odborníky na které se mohou v případě nesnázi obrátit

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k plnění pracovních činností podle slovního návodu
- nabízíme žákům možnosti a prostor k prezentaci svých pracovních výrobků a výsledků

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke skupinové spolupráci při pracovní výchově
- nabízíme dostatek exkurzí a návštěv v podnicích, které souvisí s pracovní výchovou
- seznamujeme žáky s riziky, která mohou nastat při pracovních činnostech a jejich efektivní a rychlé odstranění či ošetření

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k samostatnosti a soběstačnosti
- předkládáme žákům různé pracovní dovednosti, postupy a operace při plnění pracovních činností
- klademe důraz na trpělivost při pracovní výchově
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vytváříme pracovní činnosti, při kterých žáci využívají spolupráce se svými spolužáky

Průřezová témata integrovaná do předmětu pracovní výchova v tomto období:

- Výchova demokratického občana

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň**PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**

žák by měl

1. rozlišovat různé druhy materiálů
2. získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
3. zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
4. orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech
5. vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky
6. dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

žák by měl

7. sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model
8. zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi
9. provádět údržbu jednoduchých předmětů
10. dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

žák by měl

11. volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
12. pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě
13. znát hlavní zásady pěstování zeleniny
14. používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě
15. znát běžné druhy ovoce
16. seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin
17. vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
18. dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

žák by měl

19. zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
20. používat vhodné prostředky při práci v domácnosti
21. používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče
22. připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
23. dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu
24. dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat vlastnosti papíru - stříhat - umět používat a ukládat pomůcky a nástroje 	<p>Práce s papírem. Trhání, mačkání, skládání, stříhání, lepení – koláže, skládanky, přáníčka. Obkreslování šablony, vystřihování – obrázky, pohyblivé mobily, dekorace.</p> <p>Práce s textilem. Namotávání a stříhání vlny, vycpávání, tisk na látku, navlékání na nit, základní stehy – šití jehelnicí, hračky, polštářku.</p> <p>Práce s přírodninami. Sběr, třídění, lisování, navlékání, nalepování přírodního materiálu – otisky, koláže, korále, figurky.</p> <p>Práce s modelovací hmotou. Hnětení, mačkání, válení, slepování, vykrajování, vtlačování do formy, modelování z plátů, válečků a hroudy – zápichy, kachle, nádoby.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a pojmenovat různé druhy materiálů - poznávat zpracování různých materiálů - zkoušet vytvářet jednoduchými postupy různé předměty - spolupracovat ve skupině 	<p>Práce s technickými materiály. Rozlišování a pojmenování různých materiálů. Dílenské práce. Řezání, smirkování, spojování, natírání – např. výroba hrací kostky, hračky, užitečného předmětu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti stavebnic - zdokonalovat své manuální schopnosti - zkoušet pracovat podle předlohy 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce se stavebnicí. Spojování, rozkládání a sestavování podle slovního pokynu a plánu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o rostliny 	<p>Pěstitelské práce. Zalévání květin.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru - používat jednoduché zahradní nářadí - seznamovat se se zásadami pěstování zeleniny - znát běžné druhy ovoce - seznamovat se s chovem drobných zvířat 	<p>Práce na zahradě – hrabání listí, pletí, používání zahradního kolečka. Zásady pěstování zeleniny, ovoce. Úklid v okolí školy. Chov drobných zvířat. Zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zkoušet provádět drobné domácí práce - zkoušet zvládnout nákup - ukládat potraviny - dodržovat hygienu a bezpečnost - udržovat pořádek 	<p>Práce v domácnosti. Úklid – zametání, utírání prachu. Používání elektrospotřebičů – dodržování bezpečnostních pravidel. Praní, věšení, žehlení. Nakupování, ukládání potravin. Příprava pokrmů.</p>		
		<u>8. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat vlastnosti papíru - stříhat podle linie - ukládat pomůcky na své místo - projevit radost z vytvořeného výrobku 	<p>Práce s papírem. Trhání, mačkání, skládání, stříhání, lepení – koláže, skládanky, přáníčka. Obkreslování šablony, vystřihování – obrázky, pohyblivé mobily, dekorace. Práce s textilem. Namotávání a stříhání vlny, vycpávání, tisk na látku, navlékání na nit, základní stehy – šití hračky, polštářku. Práce s přírodninami. Sběr, třídění, lisování, navlékání, nalepování přírodního materiálu – otisky, koláže, korále, figurky. Práce s modelovací hmotou. Hnětení, mačkání, válení, slepování, vykrajování, vtlačování do formy, modelování z plátů, válečků a hroudy – zápichy, kachle, nádoby.</p>		<p style="text-align: center;"><u>VDO 1</u> <u>Učivo:</u> Práce s modelovací hmotou – výroba dárkových předmětů pro instituce.</p>

			<p>Téma: Spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.</p> <p>Přínos pro žáka: Podněcuje žákovu aktivitu, zvyšuje hodnotu vlastnoručně vytvořeného výrobku.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a pojmenovat různé druhy materiálů - poznávat zpracování různých materiálů - zkoušet vytvářet jednoduchými postupy různé předměty - spolupracovat ve skupině - dodržovat obecné zásady bezpečnosti 	<p>Práce s technickými materiály. Dílenské práce. Řezání, smirkování, spojování, natírání – např. výroba hrací kostky, hračky, užitného předmětu dle výběru. Bezpečnost při práci.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti stavebnic - zdokonalovat své manuální schopnosti - zkoušet zpracovat materiál podle předlohy - dodržovat bezpečnost 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce se stavebnicí. Spojování, rozkládání a sestavování podle slovního pokynu. Práce s návodem, předlohou.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí pěstovat vybrané rostliny - pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru - vědět o zásadách pěstování zeleniny - znát běžné druhy ovoce - podle pokynu používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě - používat jednoduché zahradní nářadí - seznamovat se s chovem drobných zvířat 	<p>Pěstitelské práce. Pěstování a ošetřování květin v interiéru. Hlavní zásady pěstování zeleniny. Běžné druhy ovoce. Vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Práce na zahradě – hrabání listí, pletí, používání zahradního kolečka. Používání vhodných pracovních pomůcek. Úklid v okolí školy. Zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě. Seznamování se s chovem drobných zvířat.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zkoušet provádět drobné domácí práce - zkoušet zvládnout nákup - ukládat potraviny 	<p>Práce v domácnosti. Úklid – zametání, utírání prachu. Používání elektrospotřebičů – dodržování bezpečnostních pravidel.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat hygienu - udržovat pořádek 	<p>Praní, věšení, žehlení. Nakupování, ukládání potravin. Příprava pokrmů.</p>		
		<u>9. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat vlastnosti papíru - stříhat - poznávat zpracování různých materiálů - zkoušet vytvářet jednoduchými postupy různé předměty - ukládat pomůcky na své místo - projevit radost z vytvořeného výrobku - spolupracovat ve skupině 	<p>Práce s papírem. Trhání, mačkání, skládání, stříhání, lepení – koláže, skládanky, přáníčka. Obkreslování šablony, vystřihování – obrázky, pohyblivé mobily, dekorace. Kreativní techniky. Výrobky lidových tradic. Práce s textilem. Namotávání a stříhání vlny, vycpávání, tisk na látku, navlékání na nit, základní stehy – šití výrobku dle výběru. Práce s přírodninami. Sběr, třídění, lisování, navlékání, nalepování přírodního materiálu – otisky, koláže, korále, figurky. Práce s modelovací hmotou. Hnětení, mačkání, válení, slepování, vykrajování, vtlačování do formy, modelování z plátů, válečků a hroudy – vytváření předmětů dle výběru.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a pojmenovat různé druhy materiálů - získat základní vědomosti o nástrojích a pracovních postupech - s pomocí zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - s pomocí se orientovat v jednoduchých pracovních postupech a návodech - s pomocí vybrat a správně používat vhodné 	<p>Práce s technickými materiály. Rozlišování různých druhů materiálů. Jednoduché pracovní operace a postupy. Vhodné pracovní nástroje. Dílenské práce. Řezání, smirkování, spojování, natírání – výroba užitečného předmětu dle výběru. Práce s návodem. Zásady bezpečnosti a hygieny při práci.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - pracovní nástroje a pomůcky - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci - dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím 	<p>Zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznávat druhy a vlastnosti stavebnic - zdokonalovat své manuální schopnosti - zkoušet zpracovat materiál podle předlohy - dodržovat bezpečnost - sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce se stavebnicí. Sestavování modelů. Jednoduchá montáž a demontáž. Práce s návodem a předlohou.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě - s pomocí pěstovat rostliny a volit vhodné pracovní postupy - seznamovat se s pěstováním zeleniny a ovoce - používat jednoduché zahradní nářadí - seznámit se s běžnými léčivými rostlinami - vědět o nebezpečí jedovatých rostlin - seznamovat se s chovem drobných zvířat v domácnosti 	<p>Pěstitelské práce. Pěstování a ošetřování květin. Výzdoba třídy květinami. Pěstování vybrané zeleniny. Ovoce, běžné druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce. Práce na zahradě. Léčivé rostliny, nebezpečí jedovatých rostlin. Úklid v okolí školy. Chov drobných zvířat, péče o zvířata, bezpečný kontakt se zvířaty.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - provádět drobné domácí práce - používat vhodné prostředky při práci v domácnosti - zvládnout nákup a uložení potravin - připravit jednoduchý pokrm - prostřít stůl - dodržovat základní principy stolování - dodržovat hygienu - udržovat pořádek 	<p>Práce v domácnosti. Úklid. Používání elektrospotřebičů. Praní, věšení, žehlení. Nakupování, ukládání a uchovávání potravin. Příprava pokrmů. Vyhledávání receptů na internetu.</p>		
		<u>10. ročník</u>	

<ul style="list-style-type: none"> - umět nachystat pomůcky na jednotlivé činnosti - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty - dbát na pečlivost provedení - dokončit práci - zhodnotit svoji práci na výrobku - samostatně uklízet - spolupracovat ve skupině 	<p>Práce s papírem. Trhání, mačkání, skládání, stříhání, lepení – koláže, skládanky, přáníčka. Obkreslování šablony, vystřihování – obrázky, pohyblivé mobily, dekorace.</p> <p>Kreativní techniky. Výrobky lidových tradic.</p> <p>Práce s textilem. Namotávání a stříhání vlny, vycpávání, tisk na látku, navlékání na nit, základní stehy – šití výrobku dle výběru.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a pojmenovat různé druhy materiálů - získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech - vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci - dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím 	<p>Práce s technickými materiály. Rozlišování různých druhů materiálů. Jednoduché pracovní operace a postupy. Vhodné pracovní nástroje. Dílenské práce. Řezání, smirkování, spojování, natírání – výroba užitečného předmětu dle výběru. Práce s návodem. Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Výrobky ze dřeva dle vlastního výběru. Údržba a drobné opravy – složení mlýnku na maso, výměna baterie v hodinách.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model - zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi - provádět údržbu jednoduchých předmětů - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy 	<p>Práce montážní a demontážní. Práce s různými druhy a typy stavebnic. Sestavování modelů. Jednoduchá montáž a demontáž. Práce s návodem a předlohou. Údržba jednoduchých předmětů.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě 	<p>Pěstitelské práce. Pěstování a ošetřování květin. Výzdoba třídy květinami.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - znát hlavní zásady při pěstování zeleniny - znát běžné druhy ovoce - používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě - seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin - vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržovat zásad hygieny a bezpečnosti práce na zahradě - podílet se na úpravě a ochraně životního prostředí 	<p>Pěstování vybrané zeleniny. Ovoce, běžné druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce. Práce na zahradě. Používání vhodných pracovních pomůcek. Léčivé rostliny, nebezpečí jedovatých rostlin. Chov drobných zvířat, péče o zvířata, bezpečný kontakt se zvířaty. Úklid v okolí školy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - používat vhodné prostředky při práci v domácnosti - používat základní kuchyňský inventář a pod dohledem bezpečně obsluhovat spotřebiče - zvládnout nákup a uložení potravin - připravit jednoduchý pokrm podle návodu - dodržovat základní principy stolování, prostřít stůl - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky 	<p>Práce v domácnosti. Údržba a úklid v domácnosti. Praní, věšení, žehlení prádla. Úklidové prostředky, postupy. Kuchyně, základní vybavení. Nakupování, ukládání a uchovávání potravin. Příprava pokrmů. Používání elektrospotřebičů. Udržování pořádku a čistoty v kuchyni. Dodržování bezpečnostních pravidel.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Řečová výchova
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	1 hod. týdně
Učební texty:	Baudisová, A. a kol. Hry a cvičení pro dramatickou výchovu v MŠ a ZŠ Bílíková, A., Linhartová, J. Slovník abstraktních pojmů Cardová, J., Švandová, H. Jazyková výchova v MŠ I., II. Lynch, Ch., Kidd, J. Cvičení pro rozvoj řeči Nelešovská, A. Vybrané kapitoly z komunikativních dovedností Pešková, K. Speciální pedagog v MŠ Svobodová, K. Jazyk a řeč - 1. Rozlišování slov ve větě Svobodová, K. Jazyk a řeč - 2. Rozlišování slabik Svobodová, K. Jazyk a řeč - 1. Cviky pro rozvíjení motoriky mluvidel Šimonovy pracovní listy 4 - Rozvoj myšlení a řeči Šimonovy pracovní listy 6 - Logopedická cvičení I. Šimonovy pracovní listy 7 - Logopedická cvičení II. Šimonovy pracovní listy 10 - Rozvoj obratnosti mluvidel a nácvik dýchání Zvukomalebná slova - 1. část, Grafie
PC programy:	Alík - Než půjdu do školy Altík Altíkovy úkoly Brepta Dětský koutek 2, 3 Klubíčko 2 Krték Logopedie - Klíček k myšlení a řeči Méd'a a obrázky Mentio - Slovesa, Slovní zásoba, Nakupování Sluníčko

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Předmět řečová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. – 10. ročník 1 hodina týdně.

Výuka řečové výchovy probíhá většinou ve třídách. Organizace výuky probíhá často mimo lavice / na koberci, na podložkách.../.

Převážná většina žáků též navštěvuje učebnu logopedie, kde probíhá individuální terapie s logopedem. Všichni učitelé mají možnost konzultovat vhodnou náplň řečové výchovy s logopedem, vzájemně spolupracují.

Řečová výchova přispívá k rozvoji vyjadřovacích a komunikačních schopností žáků. Prolíná všemi předměty i všemi ročníky a zaměřuje se na dechová, hlasová a artikulační cvičení, výslovnost, intonaci, rytmizaci. Dále pak na rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích a vytváření základních komunikačních pravidel.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- ve velké míře užíváme názorných učebních pomůcek / obrázky, knihy, fotografie.../
- vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení
- získané zkušenost spojujeme s využitím v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- připravujeme žáky na problémy v běžných životních situacích a předcházíme komunikačním problémům
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k poznávání a řešení známých situací prostřednictvím literatury a vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na srozumitelnou verbální či neverbální komunikaci s vrstevníky a s dospělými
- učíme žáky vést dialogy v modelových a praktických situacích
- vybíráme vhodné ukázky z literatury
- učíme se pojmenovávat základní pocity a vhodně prožívat silné emocionální zážitky
- vytváříme prostor k debatám, dáváme možnost reflektovat názor a obhájit si ho

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme komunikaci v rámci různých sociálních vztahů a situací
- v modelových a praktických situacích upozorňujeme na vhodné a nevhodné chování

Kompetence občanské:

- rozvíjíme základní prvky sociální komunikace

Průřezová témata integrovaná do předmětu řečová výchova v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost
2. používat věty se správnými gramatickými strukturami
3. dbát na kulturu mluveného projevu
4. komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace
5. popsat děje, jevy a osoby na obrázcích
6. vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity
7. převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení
8. dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - upevňovat získané dovednosti dýchání, výslovnosti, intonace a rytmizace - dbát na kulturu mluveného projevu 	Základy techniky mluvního projevu: správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace.		
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřovat si aktivní, pasivní slovní zásobu a rozvíjet myšlení, které je základem pro obsahovou správnost mluvního sdělení 	Rozšiřování slovní zásoby na základě popisu tematických obrázků s volitelnými tématy.		
<ul style="list-style-type: none"> - snažit se o srozumitelný mluvený projev, o zřetelnou výslovnost 	Edukace a reedukace řeči (ve spolupráci s logopedem). Rozvoj fonemického sluchu.		
<ul style="list-style-type: none"> - poprosit a poděkovat vhodným způsobem a ve správný čas - pozdravit s ohledem na denní dobu, na vztah k dané osobě - omluvit se správně osobě a ve správný čas - nevstupovat nevhodně do rozhovoru jiných osob 	<p>Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích.</p> <p>Prosba - dramatizace situací pro nácvik prosby: prosba o pomoc, půjčka,...</p> <p>Poděkování - dramatizace situací pro nácvik poděkování: za dárek, za pomoc, za jídlo, ...</p> <p>Pozdrav.</p> <p>Omluva - dramatizace situací pro nácvik omluvy: za nepřítomnost, za zapomenutí, za zničení či poškození,...</p> <p>Ukázka vhodných a nevhodných situací.</p>		<p style="text-align: right;">OSV 2/3</p> <p><u>Učivo:</u> Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích.</p> <p><u>Téma:</u> Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.).</p> <p><u>Prínos pro žáka:</u> Umožňuje žákovi získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací. Učí ho přiměřeně reagovat na každodenní situace.</p>

- vyjadřovat se v celých větách - pomoci návodných otázek popsat děj, jevy a osoby	Mluvení ve větách. Popis děje, jevů a osob na obrázcích i ve skutečnosti.		
- být schopen vnímat čtený text a jednoduše jej převyprávět - vyprávět vlastní zážitky - vyprávět přiměřeně náročný vyslechnutý příběh - využívat i alternativní způsoby komunikace	Poslech a reprodukce předčítaného textu. Vyprávění vlastních zážitků. Vyprávění vyslechnutých krátkých příběhů.		
	Alternativní způsoby komunikace. Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta.		
		<u>8. ročník</u>	
- dbát na správnou techniku mluveného projevu	Základy techniky mluvního projevu: správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace.		
- snažit se o zřetelnou výslovnost, širší slovní zásobu	Edukace a reedukace řeči – ve spolupráci s logopedem. Zřetelná výslovnost. Rozšiřování slovní zásoby.		
- usilovat o správnou gramatickou strukturu věty	Vyjadřování se ve větách. Správná gramatická struktura věty.		
- snažit se o obsahovou správnost mluvního sdělení - popsat děj na obrázcích	Popis děje, jevů a osob na tematických obrázcích s volitelnými tématy.		
- vyprávět vlastní zážitky a snažit se popsat své pocity - s pomocí převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh	Vyprávění vlastních zážitků. Popis vlastních pocitů. Převyprávění vyslechnutého přiměřeně náročného příběhu. Převyprávění divadelního nebo filmového představení.		
- drammatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	Dramatizace příběhu nebo pohádky.		
- komunikovat vhodně v běžných situacích - zvládat základní pravidla komunikace	Základní komunikační pravidla. Konverzační cvičení. Tvorba otázek a odpovědí.		

<ul style="list-style-type: none"> - chápat význam některých abstraktních pojmů - dokázat slovně vysvětlit některé abstraktní pojmy 	<p>Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích. Na jednoduchých krátkých příbězích vysvětlovat abstraktní pojmy: přátelství, láska, pečlivost, tvrdohlavost, poctivost, hrdost, trpělivost,...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - využívat i alternativní způsoby komunikace 	<p>Alternativní způsoby komunikace. Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta.</p>		
		<u>9. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - upevňovat získané dovednosti dýchání, výslovnosti, intonace a rytmizace - snažit se o zřetelnou výslovnost a srozumitelný projev 	<p>Základy techniky mluvního projevu: správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřovat si aktivní, pasivní slovní zásobu a rozvíjet myšlení, které je základem pro obsahovou správnost mluvního sdělení - používat věty se správnými gramatickými strukturami 	<p>Rozšiřování slovní zásoby na základě popisu tematických obrázků s volitelnými tématy. Vyjadřování se větách. Správná gramatická struktura věty.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace 	<p>Kultura mluveného projevu. Základní pravidla komunikace.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat vyjádřit své pocity - dokázat vyjádřit souhlas, nelibost - dokázat se rozhodovat a své rozhodnutí umět verbálně či neverbálně vyjádřit 	<p>Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích. Slovně vyjadřovat: Když mě něco bolí - popis kde, jak Radost, smutek - jak se cítím, co mi přináší Láska - v rodině, v partnerství. Výchova asertivity, ochrana osobnosti: co se mi líbí, co mi vadí. Cvičení na utváření schopností výběru mezi 2 možnostmi - předměty, činnosti,...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyprávět vlastní zážitky 	<p>Konverzační cvičení na různá témata: Co jsem dělal o víkendu. Jak jsem prožil prázdniny, Vánoce, Velikonoce. Co jsem viděl na výletě, v divadle, v kině.</p>		

	Jak jsem jel vlakem, letěl letadlem.		
<ul style="list-style-type: none"> - popsat děj, jevy a osoby na obrázcích - s pomocí převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh - s pomocí převyprávět shlédnuté divadelní nebo filmové představení 	<p>Popis dějů, jevů a osob na obrázcích.</p> <p>Převyprávění vyslechnutého přiměřeně náročného příběhu.</p> <p>Převyprávění divadelního nebo filmového představení.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - využívat i alternativní způsoby komunikace 	<p>Alternativní způsoby komunikace.</p> <p>Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta</p>		
		<u>10. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby - snažit se o správnou výslovnost - používat věty se správnými gramatickými strukturami 	<p>Základy techniky mluvního projevu: správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace.</p> <p>Rozšiřování slovní zásoby.</p> <p>Používání vět se správnou gramatickou strukturou.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dbát na kulturu mluveného projevu - zvládat základní pravidla komunikace 	<p>Kultura mluveného projevu.</p> <p>Základní pravidla komunikace - pozdrav při vstupu do místnosti, představení se, podání ruky.</p> <p>Komunikace v běžných situacích.</p> <p>Konverzační cvičení.</p> <p>Tvorba otázek a odpovědí.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - komunikovat vhodně v běžných situacích - zvládnout vést rozhovor (i telefonický) - zvládnout volání na linky 150, 155, 158 - dokázat ukázat či popsat cestu, orientovat se podle slovního popisu cesty/ jednoduchá forma 	<p>Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích.</p> <p>Spontánní a jednoduché rozhovory, nácvik rozhovorů v různých situacích: v obchodě, na poště, u lékaře,...</p> <p>Nácvik telefonování.</p> <p>Praktický nácvik v terénu. Popis cesty a reakce na popis cesty.</p>		<p style="text-align: center;"><u>OSV 1/2</u></p> <p><u>Učivo:</u> Spontánní a jednoduché rozhovory, nácvik rozhovorů.</p> <p><u>Téma:</u> Chování podporující dobré vztahy.</p> <p><u>Přínos pro žáka:</u> Žák si rozvíjí základní dovednosti komunikace.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popsat děje, jevy a osoby na obrázcích - vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity 	<p>Popis děje, jevů a osob na obrázcích. Vyprávění vlastních zážitků, popis vlastních pocitů.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - převyprávět divadelní nebo filmové představení - drammatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku 	<p>Reprodukce shlédnutého představení. Drammatizace.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - využívat i alternativní způsoby komunikace 	<p>Alternativní způsoby komunikace. Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova
Období - ročník:	2. stupeň - 7. – 10. ročník
Počet hodin:	4 hod. týdně
Učební texty:	Didaktika tělesné výchovy / Květoslava Kadeřávková. Praha: Avicenum, 1988 Didaktika zvláštní tělesné výchovy / Vojmír Srdečný. Pedagogická fakulta v Hradci Králové, 1981. Didaktika plavecké výuky / Taťana Bělková. Praha: Karolinum, 1994. Dobrodružné hry v tělocvičně / Jan Neuman. Praha: Portál, 2001. Soubor pohybových her pro děti mladšího školního věku: Metodická příručka pro učitele ZŠ / Ferdinand Mazal. Olomouc: CERM, 1991. Minimum jógy / napsala Jana Renée Friesová. Praha: Olympia, 1998. Jóga pro děti: relaxace, příběhy, cvičení / Karel Nešpor. Praha: Velryba, 1998. Jóga, učení a hra dětí od 5 let / Milada Krejčí. Olomouc: Hanex, 1993. Jóga pro děti aneb hrajeme si na zvířata / Vladimír Miltner Liberec: Nakladatelství Libereckých tiskáren, 1990.

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět tělesná výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku čtyři hodiny týdně (ve všech ročnících je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, na vycházkách, ve třídách a ve sportovních areálech (plavecký, atletický a další). Při výuce dochází ke spojování tříd a spojování žáků z různých ročníků z důvodu realizace pohybových a sportovních her, plavání.

Vyučovací předmět umožňuje získat základní orientaci v názorech na zdraví a postupně uplatňovat preventivní činnosti podporující zdraví. Seznamuje žáka s různými pohybovými činnostmi, učí je rozvíjet a využívat vlastní pohybové schopnosti a dovednosti. Žáci vnímají prožitky z pohybové činnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- upevňujeme a opakujeme získávané pohybové dovednosti, vedeme k vytvoření návykových pohybových stereotypů

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností především prostřednictvím sportu
- povzbudíme žáky při překonávání překážek a nezdarů

Kompetence komunikativní:

- využíváme sportovních situací k získání komunikativních dovedností, k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- poskytujeme žákům možnost podílet se na průběhu vyučovací hodiny a rozvíjet komunikaci, zejména vhodně se vyjadřovat a zvyšovat svoji aktivní slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme do hodin relaxační cvičení, která pomáhají uvědomovat si své tělo a svoji psychiku (vnitřní prožívání)
- rozvíjíme individuální a sociální dovednosti pro spolupráci v týmu, zejména při sportovních a závodivých hrách

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování naučených stereotypů chování zdravého způsobu života a k ochraně zdraví

Kompetence pracovní:

- pravidelně upozorňujeme žáky na dodržování zásad bezpečnosti, dodržování hygienických zásad, které jsou nezbytné pro jednotlivé pohybové činnosti v hodinách i mimo ně

Průřezová témata integrovaná do předmětu tělesná výchova v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

žák by měl

1. usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností
2. cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení
3. využívat základní kompenzační a relaxační techniky
4. uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

5. znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

žák by měl

6. zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
7. snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

žák by měl

8. dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách
9. sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
Atletika, pořadová cvičení, sportovní hry, turistika			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní přípravu organismu před pohybovými činnostmi i uklidnění organismu po ukončení pohybové činnosti - reagovat na základní pokyny a signály učitele - dodržovat pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - poslouchat a reagovat na smluvené pokyny - řadit se do určených útvarů - zvládnout rozcvičení před atletickými disciplínami podle pokynů - zvládat upravit doskočiště - reagovat na smluvené pokyny a gesta - dodržovat bezpečnost při hodů i při odchodu z místa hodů - dbát na dodržování hygienických návyků - dokázat přivolat pomoc - znát základní pohybové hry - uvědomovat si nebezpečí při hrách, předchází úrazům - uvědomovat si roli hráče a rozhodčího v družstvu - uplatňovat zásady fair play jednání při hře - spolupracovat v družstvu - zvládat základy střelby na koš v klidu - kontrolovat pohyb míče - uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Závodivé hry v družstvech. Štafetové běhy. Běh hladký, rychlostní: – dýchání – nízký, vysoký start, polohové starty – prokládané rovinky v terénu (střídání běhu a chůze). – 60 m Strečink, relaxace. Běžecská abeceda. Skok daleký – upevňování. Skok s rozběhem. Skok na výkon. Hod míčkem. Hod na cíl z místa a rozběhu. Správná povelová technika. Obraty na místě. Nástupové tvary. Výběr sportovního náčiní. Průpravné hry a cvičení s míčem. Pohyb s míčem a bez míče, zastavení. Chytání míče jednoruč a obouruč. Vedení míče driblingem. Střelba jednoruč a obouruč na koš. Střelba na koš z místa a v pohybu. Základní spolupráce ve hře. Kontrola nad míčem.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost 	<p>Základní herní kombinace (fotbal, košíková). Doplňkově florbal, ringo. Utkání dle zjednodušených pravidel. Pěší turistika a tábornictví. Hry v přírodě. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní. ZTV: – poloha na zádech, na břiše a na boku – jóga – základní polohy, dechová cvičení, relaxace, jednoduché a složitější jógové sestavy – sestavy z již osvojených cviků v různých polohách – poloha vzpor klečmo, sed a turecký sed.</p>		<p style="text-align: right;">OSV 1/4</p> <p><u>Učivo:</u> Jóga. <u>Téma:</u> Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému. <u>Přínos pro žáka:</u> Prostřednictvím cvičení a relaxace se žák učí uvědomovat si své tělo a vnitřně prožívat. Získává dovednosti a vědomosti týkající se duševní hygieny.</p>
Zimní sporty, sportovní a rytmická gymnastika, tanec			
<ul style="list-style-type: none"> - umět se pohybovat bezpečně v zimní krajině - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům, jednat v duchu fair-play - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržovat pravidla bezpečného chování - znát názvy základních cvičebních poloh - znát názvy nářadí - zvládat odraz z odrazového můstku 	<p>Bruslení – průpravná cvičení s klouzáním, jízda vpřed dle svých schopností. Hokej s upravenými pravidly. Sáňkování, bobování. Základní činnosti na běžeckých lyžích. Zimní turistika. Hry v přírodě. Zdokonalování estetického pohybového projevu. Rytmická cvičení. Disko a country tance. Cvičení podle hudby a s hudbou.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základy chůze po kladince - podle svých možností zvládat jednotlivé cviky - dodržovat svoji bezpečnost - umět přivolat pomoc - odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - zvládat přípravu organismu před pohybovou aktivitou a uklidnění po skončení činnosti - reagovat na pokyny k vlastním chybám - vyjádřit pohybem rytmický a melodický doprovod 	<p>Nácvik jednoduchého tance dle výběru (mazurka, country, polkový krok).</p> <p>Pohybová improvizace na hudební motiv.</p> <p>Gymnastická a rytmická průprava.</p> <p>Akrobacie.</p> <p>Kruhy – houpání s obměnami, zavěšení, seskoky, svisy, houpání.</p> <p>Lavičky – chůze, obraty, plížení, náskoky, seskoky.</p> <p>Odrazy z můstku.</p> <p>Nácvik přeskočení kozy, švédské bedny z můstku.</p> <p>Kladinka – chůze, obměny chůze, obraty, změny poloh těla.</p> <p>Kotoul vpřed a vzad.</p> <p>Váha.</p> <p>Poučení o poskytování první pomoci, odsunu raněného, praktické ukázky.</p> <p>Aplikované pohybové aktivity.</p> <p>Netradiční náčiní.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jeden plavecký způsob dle svých schopností (plavecký způsob prsa) - dodržovat pravidla bezpečného chování - dodržovat hygienické zásady v bazénu 	<p>Průpravná cvičení na suchu (arytmická, achronická, asymetrická).</p> <p>Průpravné hry a cvičení ve vodě.</p> <p>Plavání do 25 metrů s pomůckou nebo bez pomůcek.</p> <p>Nácvik druhého plaveckého způsobu.</p> <p>Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu.</p>		
		<u>8. ročník</u>	

Atletika, pořadová cvičení, sportovní hry			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout rozcvičení před atletickými disciplínami podle pokynů - zvládat základní přípravu organismu před pohybovými činnostmi i uklidnění organismu po ukončení pohybové činnosti - reagovat na základní pokyny a signály učitele - dodržovat pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládat upravit doskočiště - reagovat na smluvené pokyny a gesta - dodržovat bezpečnost při hodů i při odchodu z místa hodů - dbát na dodržování hygienických návyků - dokázat přivolat pomoc - znát základní pohybové hry - uvědomovat si nebezpečí při hrách, předchází úrazům - uvědomovat si roli hráče a rozhodčího v družstvu - uplatňovat zásady fair play jednání při hře - spolupracovat v družstvu - zvládat základy střelby na koš v klidu - kontrolovat pohyb míče - uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost 	<p>Běh hladký, rychlostní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchání - nízký, vysoký start, polohové starty - prokládané rovinky v terénu - 60 m. <p>Závodivé hry v družstvech. Prokládané rovinky (střídání běhu a chůze). Štafetové běhy. Strečink, relaxace. Běžecká abeceda. Skok daleký – upevňování. Skok s rozběhem. Skok na výkon. Hod míčkem. Hod na cíl z místa a rozběhu. Správná povelová technika. Obraty na místě. Nástupové tvary. Výběr sportovního náčiní. Průpravné hry a cvičení s míčem. Průpravná cvičení a hry s míčem. Pohyb s míčem a bez míče, zastavení. Kontrola nad míčem. Chytání míče jednoruč a obouruč. Vedení míče driblingem. Střelba jednoruč a obouruč na koš. Utkání dle zjednodušených pravidel. Základní spolupráce ve hře. Základní herní kombinace (fotbal, košíková). Doplňkově florbal, ringo. Střelba na koš z místa a v pohybu. Pěší turistika a tábornictví.</p>		

	<p>Hry v přírodě Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní. ZTV: – poloha na zádech, na břiše a na boku – poloha vzpor klečmo, sed a turecký sed – jóga – základní polohy, dechová cvičení, relaxace, jednoduché a složitější jógové sestavy – sestavy z již osvojených cviků v různých polohách.</p>		
Zimní sporty, sportovní a rytmická gymnastika, tanec, turistika			
<ul style="list-style-type: none"> - umět se pohybovat bezpečně v zimní krajině - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům, jedná v duchu fair-play - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržovat pravidla bezpečného chování - znát názvy základních cvičebních poloh - znát názvy náradí - podle svých možností zvládat jednotlivé cviky - dodržovat svoji bezpečnost - umět přivolat pomoc - odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - zvládat přípravu organismu před pohybovou aktivitou a uklidnění po skončení činnosti - poslouchat a reagovat na smluvené pokyny - řadit se do určených útvarů - zvládat základy odrazu z můstku - zvládat základy chůze po kladince - reagovat na pokyny k vlastním chybám 	<p>Bruslení – průpravná cvičení s klouzáním, jízda vpřed dle svých schopností. Hokej s upravenými pravidly. Sáňkování, bobování. Základní činnosti na běžeckých lyžích. Zimní turistika. Hry v přírodě. Zdokonalování estetického pohybového projevu. Nácvik jednoduchého tance dle výběru (mazurka, country, polkový krok). Cvičení podle hudby a s hudbou. Rytmická cvičení. Disko a country tance. Pohybová improvizace na hudební motiv. Gymnastická a rytmická průprava. Akrobacie. Kotoul vpřed a vzad. Kruhy – houpání s obměnami, svisy, zavěšení, seskoky. Lavičky – chůze, obraty, plížení, náskoky, seskoky. Odrazy z můstku. Nácvik přeskoku kozy, švédské bedny z můstku.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit pohybem rytmický a melodický doprovod 	<p>Kladinka – chůze, obměny chůze, obraty, změny poloh těla. Váha. Poučení o poskytování první pomoci, odsunu raněného, praktické ukázky. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jeden plavecký způsob dle svých schopností (plavecký způsob prsa) - dodržovat pravidla bezpečného chování - dodržovat hygienické zásady v bazénu 	<p>Průpravná cvičení na suchu (arytmická, achronická, asymetrická). Průpravné hry a cvičení ve vodě. Plavání do 25 metrů s pomůckou nebo bez pomůcek. Nácvik druhého plaveckého způsobu. Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu.</p>		
		<u>9. ročník</u>	
Atletika, pořadová cvičení, sportovní hry			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní přípravu organismu před pohybovými činnostmi i uklidnění organismu po ukončení pohybové činnosti - reagovat na základní pokyny a signály učitele - dodržovat pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládat upravit doskočiště - zhodnotit svůj výkon a reagovat na pokyny učitele - reagovat na smluvené pokyny a gesta - dodržovat bezpečnost při hodů i při odchodu z místa hodů - dbát na dodržování hygienických návyků 	<p>Běh hladký, rychlostní: – dýchání – nízký, vysoký start, polohové starty – prokládané rovinky v terénu – 60 m. Strečink, relaxace. Běžecká abeceda. Závodivé hry v družstvech. Prokládané rovinky (střídání běhu a chůze). Štafetové běhy. Skok daleký – upevňování. Skok s rozběhem.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat rozcvičení před atletickými disciplínami podle pokynů - znát a uvědomovat si roli hráče, rozhodčího a diváka - zvládat základy střelby na koš v klidu a pohybu - kontrolovat pohyb míče - propojovat herní činnosti jednotlivce (základy obranných a útočných činností) - naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - spolupracovat v družstvu - sledovat určené prvky, pohybové činnosti a výkony - znát základní pohybové hry (obrana, útok) - uvědomovat si nebezpečí, při hrách, předcházet úrazům - uplatňovat zásady fair play jednání při hře - odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem (doping) 	<p>Skok na výkon. Hod míčkem. Hod na cíl z místa a rozběhu. Správná povelová technika. Obraty na místě. Nástupové tvary. Výběr sportovního náčiní. Průpravné hry a cvičení s míčem. Pohyb s míčem a bez míče, zastavení. Chytání míče jednoruč a obouruč. Vedení míče driblingem. Střelba jednoruč a obouruč na koš. Střelba na koš z místa a v pohybu. Utkání dle zjednodušených pravidel. Základní spolupráce ve hře. Kontrola nad míčem. Základní herní kombinace (fotbal, košíková). Doplňkově florbal, ringo. Pěší turistika a tábornictví. Hry v přírodě. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní. ZTV: – poloha na zádech, na břiše a na boku – jóga – základní polohy, dechová cvičení, relaxace, jednoduché a složitější jógové sestavy – poloha vzpor klečmo, sed a turecký sed – sestavy z již osvojených cviků v různých polohách.</p>		
Zimní sporty, sportovní a rytmická gymnastika, tanec, turistika			
<ul style="list-style-type: none"> - poslouchat a reagovat na smluvené pokyny - řadit se do určených útvarů - zvládat bezpečný pohyb na bruslích po ledové 	<p>Bruslení – průpravná cvičení s klouzáním, jízda vpřed dle svých schopností. Hokej s upravenými pravidly.</p>		

<p>ploše</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět se pohybovat bezpečně v zimní krajině - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům, jednat v duchu fair-play - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržovat pravidla bezpečného chování - znát názvy základních cvičebních poloh - znát názvy náradí - zvládat základy odrazu z odrazového můstku - zvládat chůzi po kladince - podle svých možností zvládat jednotlivé cviky - znát základní zásady poskytování první pomoci a přivolat pomoc dle svých schopností - snažit se o co nejspřávnější provedení pohybové činnosti - jednoduše zhodnotit kvalitu vlastní činnosti a reagovat na pokyny k vlastním chybám - vyjádřit pohybem rytmický a melodický doprovod - zvládat disko a country tance 	<p>Sáňkování, bobování. Základní činnosti na běžeckých lyžích. Zimní turistika. Hry v přírodě. Gymnastická a rytmická průprava. Akrobacie. Kotoul vpřed a vzad. Chůze po kladince, obraty, změny poloh. Kruhy – houpání s obměnami, svisy, zavěšení, seskoky. Lavičky – chůze, obraty, plížení, náskoky, seskoky. Odrazy z můstku. Nácvik přeskočení kozy, švédské bedny z můstku. Kladinka – chůze, obměny chůze, obraty, změny poloh těla. Váha. Cvičení podle hudby a s hudbou. Zdokonalování estetického pohybového projevu. Nácvik jednoduchého tance dle výběru (mazurka, country, polkový krok). Pohybová improvizace na hudební motiv. Rytmická cvičení. Disko a country tance. Poučení o poskytování první pomoci, odsunu raněného, praktické ukázky. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jeden plavecký způsob dle svých schopností (plavecký způsob prsa) - dodržovat pravidla bezpečného chování 	<p>Průpravná cvičení na suchu (arytmická, achronická, asymetrická). Průpravné hry a cvičení ve vodě.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat hygienické zásady v bazénu 	<p>Plavání do 25 metrů s pomůckou nebo bez pomůcek. Nácvik druhého plaveckého způsobu. Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu.</p>		
		<u>10. ročník</u>	
Atletika, pořadová cvičení, sportovní hry			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní přípravu organismu před pohybovými činnostmi i uklidnění organismu po ukončení pohybové činnosti - poslouchat a reagovat na smluvené pokyny - řadit se do určených útvarů - zvládat rozcvičení před atletickými disciplínami podle pokynů - dodržovat pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládat upravit doskočiště - zhodnotit svůj výkon a reagovat na pokyny učitele - reagovat na smluvené pokyny a gesta - dodržovat bezpečnost při hodů i při odchodu z místa hodů - dbát na dodržování hygienických návyků - znát základní pohybové hry (obrana, útok) - uvědomovat si nebezpečí, při hrách předcházet úrazům - uvědomovat si roli hráče, rozhodčího a diváka - uplatňovat zásady fair play jednání při hře - odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem (doping) - znát roli hráče, rozhodčího a diváka - zvládat základy střelby na koš v klidu a pohybu 	<p>Běh hladký, rychlostní: – dýchání – nízký, vysoký start, polohové starty – prokládané rovinky v terénu – 60 m.</p> <p>Strečink, relaxace. Běžecká abeceda. Závodivé hry v družstvech. Prokládané rovinky (střídání běhu a chůze). Štafetové běhy. Skok daleký – upevňování. Skok s rozběhem. Skok na výkon. Hod míčkem. Hod na cíl z místa a rozběhu. Správná povelová technika. Obraty na místě. Nástupové tvary. Výběr sportovního náčiní. Průpravné hry a cvičení s míčem. Pohyb s míčem a bez míče, zastavení. Chytání míče jednoruč a obouruč. Vedení míče driblingem. Střelba jednoruč a obouruč na koš.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - kontrolovat pohyb míče - propojovat herní činnosti jednotlivce (základy obranných a útočných činností) - naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - spolupracovat v družstvu - sledovat určené prvky, pohybové činnosti a výkony 	<p>Střelba na koš z místa a v pohybu. Utkání dle zjednodušených pravidel. Základní spolupráce ve hře. Kontrola nad míčem. Základní herní kombinace (fotbal, košíková). Doplňkově florbal, ringo. Pěší turistika a tábornictví. Hry v přírodě. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní. ZTV: – poloha na zádech, na břiše, na boku – jóga – základní polohy, dechová cvičení, relaxace, jednoduché a složitější jógové sestavy, sestavy z již osvojených cviků v různých polohách – poloha vzpor klečmo, sed a turecký sed.</p>		
Zimní sporty, sportovní a rytmická gymnastika, tanec, turistika			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat bezpečný pohyb na bruslích po ledové ploše - umět se pohybovat bezpečně v zimní krajině - zvládat osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - chovat se ohleduplně ke spolužákům, jednat v duchu fair-play - uplatňovat hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržovat pravidla bezpečného chování - znát názvy základních cvičebních poloh - znát názvy nářadí - zvládat odraz z odrazového můstku - zvládat chůzi po kladince - jednoduše zhodnotit kvalitu vlastní činnosti 	<p>Bruslení – průpravná cvičení s klouzáním, jízda vpřed dle svých schopností. Hokej s upravenými pravidly. Sáňkování, bobování. Základní činnosti na běžeckých lyžích. Zimní turistika. Hry v přírodě. Rytmická cvičení. Disko a country tance. Zdokonalování estetického pohybového projevu. Nácvik jednoduchého tance dle výběru (mazurka, country, polkový krok). Pohybová improvizace na hudební motiv. Cvičení podle hudby a s hudbou. Gymnastická a rytmická průprava.</p>		

<p>a reagovat na pokyny k vlastním chybám</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit pohybem rytmický a melodický doprovod - zvládat disko a country tance - vnímat hezký pohyb a reaguje na něj - podle svých možností zvládat jednotlivé cviky - znát základní zásady poskytování první pomoci a přivolat pomoc dle svých schopností - snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti 	<p>Akrobacie. Kotoul vpřed a vzad. Kruhy – houpání s obměnami, svisy, zavěšení, seskoky. Lavičky – chůze, obraty, plížení, náskoky, seskoky. Odrazy z můstku. Nácvik přeskočení kozy, švédské bedny z můstku. Kladinka – chůze, obměny chůze, obraty, změny poloh těla. Váha. Poučení o poskytování první pomoci, odsunu raněného, praktické ukázky. Aplikované pohybové aktivity. Netradiční náčiní.</p>		
Plavání			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jeden plavecký způsob dle svých schopností (plavecký způsob prsa) - dodržovat pravidla bezpečného chování - dodržovat hygienické zásady v bazénu 	<p>Průpravná cvičení na suchu (arytmická, achronická, asymetrická). Průpravné hry a cvičení ve vodě. Plavání do 25 metrů s pomůckou nebo bez pomůcek. Nácvik druhého plaveckého způsobu. Zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	1 hod. týdně, v 10. roč. 2 hod. týdně
Doporučené texty:	L. Kociánová a kol. – Nápady pro jaro, léto, podzim, zimu M. Kohlová a kol. – Dalších 199 výtvarných činností M. Kohlová – 200 výtvarných činností M. Kohlová – Výtvarné hrátky pro děti F. Kohlová – Výtvarné činnosti A. Kulhánková - Nejlepší nápady pro děti P. Vondrová – Výtvarné hrátky. Výtvarné náměty pro čtvero ročních období A. Šimonová – Výtvarná dílna H. Stadlerová – Výtvarná výchova v pojetí integrované výuky

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět výtvarná výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1. – 9. ročník 1 hodina týdně, 10. ročník 2 hodiny týdně (v 10. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá většinou ve třídách, do výuky jsou zařazeny vycházky do okolí a práce v terénu.

Vyučovací předmět se zaměřuje na vytváření vztahu k přírodní a umělecké kráse, rozvíjí základní výtvarné a pracovní dovednosti, seznamuje s různými materiály. Výtvarná výchova rozvíjí smyslové vnímání, schopnosti vyjadřovat a prezentovat své emoce, představy, pocity, vůli, fantazii, myšlenky a podporuje kreativitu. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, získávat všestranné dovednosti a zlepšuje jemnou motoriku.

Žáci se seznamují se základními bezpečnostními a hygienickými návyky při výtvarné práci. Učí se důležitosti spolupráce v týmu, koncentrovat se na výkon a jeho dokončení. Mezi metody a formy práce jsou zařazovány co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům základní jednoduché techniky, jejichž prostřednictvím jim umožňujeme vyjádřit se
- dáváme jim možnost pracovat s rozličnými materiály a různými pomůckami
- učíme je udržovat si své pracovní místo v pořádku a dodržovat návykové stereotypy učení

Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme žákům vnímat různé problémové situace a následně na ně reagovat různými výtvarným zpracováním (problematika ochrany životního prostředí – třídění odpadu, výrobky z PET lahví)
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce při vyučování

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům možnost svobodně vyjádřit své pocity, emoce, nálady pomocí různých technik
- vedeme žáky k samostatnosti

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme možnost pro skupinovou práci
- učíme žáky důležitosti spolupráce, důležitosti mít někoho blízkého (Můj kamarád, Moje rodina)

Kompetence občanské:

- hovoříme s dětmi o důležitosti vytvoření zdravého životního stylu, o důležitosti chránit si své zdraví
- podílíme se na ochraně životního prostředí, vhodně zpracováváme odpad (panáčky z PET lahví, korálky z víček) a pracujeme s přírodninami (koláže, zvířátka z kaštanů)
- učíme žáky jak se chovat v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učíme žáky základním bezpečnostním pravidlům (doprava ve městě)

Kompetence pracovní:

- nabízíme žákům základní jednoduché výtvarné techniky, které mohou vhodně kombinovat a využít při výtvarných činnostech
- vedeme žáky k respektování práce v týmu a dodržování pravidel a bezpečnosti při práci

Průřezová témata integrovaná do předmětu výtvarná výchova v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby
2. uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy
3. při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ
4. hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - učit se uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti se pokusit využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - učit se dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Kreslení Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, dřívkem, perem, tuží, křídou... Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody, kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě), svět dětské fantazie, porovnání reality s fantazií ve světě filmu. Kreslení dle konkrétního názoru. Kreslení dle výtvarných představ. Interpretace vlastní produkce. Práce s velkými i malými formáty. Práce individuální i skupinová. Kombinace různých technik. Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtvrtek, asfalt,...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet své prostorové vidění - učit se uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - učit se při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Modelování Zpracování modelovací hmoty. Vykrájování formičkami, špachtlí, příborovým nožem z placky rozválené válečkem. Modelování dle názoru. Modelování z představ. Práce s různými modelovacími materiály – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sníh, těsto...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - učit se uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, 	<p>Malování Malování vodovými, temperovými, akrylovými barvami. Experimentování s barvami – míchání,</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - snažit se umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - rozvíjet svou manuální zručnost - být poučen o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>zapouštění, překrývání, sladění, odstíny barev. Malování štětci s širokou i úzkou stopou. Muzikomalba – hra s barvou při hudbě. Kompoziční práce – mozaika, koláž, kombinace malování s jinými materiály a technikami. Dekoratивní práce a prostorové práce. Vlastní malba žáků. Práce skupinová i individuální. V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti – u lékaře, na poště, výtvarné zpracování pohádky, příběhu či říkanky... Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet prostorové vidění - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - objevovat a výtvarně sledovat barevnou proměnlivost přírody - snažit se o dotváření přírodních výtvorů - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - rozvíjet svou manuální zručnost - být poučen o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Práce s různým materiálem Práce a hry s různými stavebnicemi – plastické a dřevěné stavebnice, stavění kostek, mozaika. Práce a hry s netradičním materiálem – PET lahve, víčka, zemina, písek, kůra, plast, nit, šiška. Díla tvořená kombinací různých materiálů. Využívání a kombinování různých technik. Kompoziční práce z různých materiálů. Dekoratивní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování. Netradiční výtvarné techniky – kašírování, šoulování, výroba ručního papíru. Skupinová i individuální tvorba. Pro témata využíváme svět přírody, kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě), svět dětské fantazie. Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, skládačky, origamy, kreativní techniky.</p>		

	Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, výroba koláží. Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin a jejich třídění, výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání, nalepování, kombinované práce s využitím dalších materiálů.		
- učit se vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti	Návštěvy výstav výtvarného umění Ukázky ilustrací knih		
		8. ročník	
- učit se uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - učit se při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - učit se dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru	Kreslení Kreslení dle konkrétního názoru. Kreslení dle výtvarných představ. Interpretace vlastní produkce. Práce s velkými i malými formáty. Práce individuální i skupinová. Kombinace různých technik. Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtvrtky, asfalt, ... Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, dřívkem, perem, tuží, křídou... Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody, kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě), svět dětské fantazie, porovnání reality s fantazií ve světě filmu.		
- rozvíjet prostorové vidění - učit se uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost	Modelování Cvičení zaměřené na dlaňové svalstvo, hrubou i jemnou motoriku. Zpracování modelovací hmoty. Vykrájování formičkami, špachtlí, příborovým nožem z placky rozválené válečkem.		

<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - rozvíjet svou manuální zručnost - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Modelování dle názoru. Modelování z představ. Práce s různými modelovacími materiály – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sněh, těsto...</p> <p>V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody (živá a neživá příroda), ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti, z dětské fantazie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - přecházet k uvědomělé výtvarné činnosti - pokoušet se výtvarně vyjádřit své emoce - učit se uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - snažit se umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Malování Malování vodovými, temperovými, akrylovými barvami. Experimentování s barvami – míchání, zapouštění, překrývání, sladění, odstíny barev. Malování štětcí s širokou i úzkou stopou. Kompoziční práce – mozaika, koláž. Kombinace malování s jinými materiály a technikami. Dekoratивní práce a prostorové práce. Vlastní malba žáků. Práce skupinová i individuální. V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti – u lékaře, na poště, výtvarné zpracování pohádky, či říkanky... Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet prostorové vidění - pokoušet se výtvarně vyjádřit své emoce - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými 	<p>Práce s různým materiálem Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin a jejich třídění, výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání, nalepování, kombinované práce s využitím dalších materiálů. Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, skládačky, origamy, kreativní techniky.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - technikami a styly - snažit se umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - objevovat a výtvarně sledovat barevnou proměnlivost přírody - snažit se o dotváření přírodních výtvorů - učit se dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - rozvíjet svou manuální zručnost - učit se při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru - učit se vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, výroba koláží.</p> <p>Práce a hry s různými stavebnicemi – plastické a dřevěné stavebnice, stavění kostek, mozaika.</p> <p>Práce a hry s netradičním materiálem – PET lahve, víčka, zemina, písek, kůra, plast, nit, šiška, rolička od toaletního papíru.</p> <p>Díla tvořená kombinací různých materiálů.</p> <p>Využívání a kombinování různých technik.</p> <p>Kompoziční práce z různých materiálů.</p> <p>Dekoratивní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování.</p> <p>Netradiční výtvarné techniky – kašírování, šoulování, výroba ručního papíru.</p> <p>Skupinová i individuální tvorba.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - učit se vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>Návštěvy výstav výtvarného umění Ukázky ilustrací knih</p>		
		<u>9. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - přecházet k uvědomělé výtvarné činnosti - pokoušet se výtvarně vyjádřit své emoce - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - snažit se o dotváření přírodních výtvorů - učit se dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - zlepšovat svou schopnost pracovat ve skupině a na 	<p>Kreslení</p> <p>Kreslení dle konkrétního názoru.</p> <p>Kreslení dle výtvarných představ.</p> <p>Interpretace vlastní produkce.</p> <p>Práce s velkými i malými formáty.</p> <p>Práce individuální i skupinová.</p> <p>Kombinace různých technik.</p> <p>Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtvrtky, asfalt,...</p> <p>Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, dřívkem, perem, tuží, křídou...</p> <p>Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody,</p>		

<p>společné práci</p> <ul style="list-style-type: none"> - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu 	<p>kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě), svět dětské fantazie, porovnání reality s fantazií ve světě filmu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet prostorové vidění - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - rozvíjet svou manuální zručnost - být poučen o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí - uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Modelování Cvičení zaměřené na dlaňové svalstvo, hrubou i jemnou motoriku. Zpracování modelovací hmoty. Vykrajování formičkami, špachtlí, příborovým nožem z placky rozválené válečkem. Modelování dle názoru. Modelování z představ. Práce s různými modelovacími materiály – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sníh, těsto... V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody (živá a neživá příroda), ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti, z dětské fantazie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - snažit se umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - uplatňovat základní dovednosti při přípravě 	<p>Malování Malování vodovými, temperovými, akrylovými barvami. Experimentování s barvami – míchání, zapouštění, překrývání, sladění, odstíny barev. Malování štětcí s širokou i úzkou stopou. Muzikomalba – hra s barvou při hudbě. Kompoziční práce – mozaika, koláž, kombinace malování s jinými materiály a technikami. Dekoratивní práce a prostorové práce. Vlastní malba žáků. Práce skupinová i individuální. V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody, ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti – u lékaře, na poště, výtvarné zpracování pohádky, či říkanky...</p>		

a realizaci vlastního tvůrčího záměru	Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí.		
<ul style="list-style-type: none"> - citlivě přistupovat ke své práci a okolí - znát zásady bezpečnosti a chování při Vv mimo třídu i v terénu a řídit se jimi - udržovat pořádek na svém pracovním místě - rozvíjet prostorové vidění - přecházet k uvědomělé výtvarné činnosti - pokoušet se výtvarně vyjádřit své emoce - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - snažit se umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - snažit se o dotváření přírodních výtvorů - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - rozvíjet svou manuální zručnost - být poučen o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - učit se uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru - učit se vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>Práce s různým materiálem Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, skládačky, origamy, kreativní techniky. Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, Skupinová práce, výroba koláží. Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin a jejich třídění, výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání, nalepování, kombinované práce s využitím dalších materiálů. Práce a hry s různými stavebnicemi – plastické a dřevěné stavebnice, stavění kostek, mozaika. Práce a hry s netradičním materiálem – PET lahve, víčka, zemina, písek, kůra, plast, nit, šiška. Práce a hry s odpadovým materiálem např. role od toaletního papíru, víčka, kelímky od jogurtů... Díla tvořená kombinací různých materiálů. Využívání a kombinování různých technik. Kompoziční práce z různých materiálů. Dekoratивní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování. Netradiční výtvarné techniky – kašírování, šoulování, výroba ručního papíru. Skupinová i individuální tvorba. Pro témata využíváme svět přírody, kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě), svět dětské fantazie.</p>		<p style="text-align: center;">OSV 2/1</p> <p><u>Učivo:</u> Skupinová práce, koláž. <u>Téma:</u> Vzájemné poznávání se ve skupině. <u>Přínos pro žáka:</u> Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni. Žák se učí pracovat v týmu, spolupracovat, získává dovednosti pro celoživotní učení.</p>
- učit se být schopen vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti	<p>Návštěvy výstav výtvarného umění Ukázky ilustrací knih</p>		

		10. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - přecházet k uvědomělé výtvarné činnosti - být schopen výtvarně vyjádřit své emoce - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - snažit se o dotváření přírodních výtvorů - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru 	<p>Kreslení Pro témata ke kreslení využíváme svět přírody, kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě, doprava), svět dětské fantazie, porovnání reality s fantazií ve světě filmu. Kreslení dle konkrétního názoru. Kreslení dle výtvarných představ. Interpretace vlastní produkce. Práce s velkými i malými formáty. Práce individuální i skupinová. Kombinace různých technik. Kresba na balicí papír, velké i malé formáty čtvertek, asfalt, ... Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlem, rudkou, dřívkem, perem, tuží, křídou...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet prostorové vidění - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - při tvorbě vycházet ze zrakových, sluchových a hmatových vjemů - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí - uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru - vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>Modelování V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody (živá a neživá příroda), ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti, z dětské fantazie. Zpracování modelovací hmoty. Vykrájování formičkami, špachtlí, příborovým nožem z placky rozválené válečkem, vyřezávání z placky vlastní tvar. Formování. Modelování dle názoru. Modelování z představ. Práce s různými modelovacími materiály – plastelína, modelína, modurit, modelářská hlína, keramická hlína, sníh, těsto...</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru 	<p>Malování V tvorbě lze zpracovávat témata z přírody,</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - rozvíjet svou manuální zručnost - být poučen o barvě, tvaru, ploše, struktuře a materiálu i adekvátních výrazových prostředcích - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>ročního období, z probírané látky ve výuce, svátky, životní zkušenosti – u lékaře, na poště, výtvarné zpracování pohádky, filmu, knihy, říkanky.</p> <p>Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí.</p> <p>Malování vodovými, temperovými, anilínovými, akrylovými barvami.</p> <p>Experimentování s barvami – míchání, zapouštění, překrývání, sladění, odstíny barev.</p> <p>Malování štětcí s širokou i úzkou stopou.</p> <p>Kompoziční práce – mozaika, koláž, kombinace malování s jinými materiály a technikami.</p> <p>Dekoratивní práce a prostorové práce.</p> <p>Vlastní malba žáků.</p> <p>Práce skupinová i individuální.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat ve svých malířských potřebách a pomůckách - citlivě přistupovat ke své práci a okolí - znát zásady bezpečnosti a chování při Vv mimo třídu i v terénu a řídit se jimi - udržovat pořádek na svém pracovním místě - rozvíjet prostorové vidění - uplatňovat linii barev a tvar v ploše k prostoru - vlastního tvůrčího závěru - při své tvůrčí činnosti využívat osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojovat fantazii a představivost - být seznámen s některými netradičními výtvarnými technikami a styly - umět pozorovat objekt výtvarného ztvárnění - objevovat a výtvarně sledovat barevnou proměnlivost přírody - snažit se o dotváření přírodních výtvorů 	<p>Práce s různým materiálem</p> <p>Pro témata využíváme svět přírody, kalendář přírody, země a vesmír, přírodní děje, školní i domácí prostředí, okolní svět (u lékaře, na poště, v obchodě, doprava), svět dětské fantazie.</p> <p>Práce a hry s papírem – trhání, lepení, stříhání, mačkání, skládačky, origamy, kreativní techniky.</p> <p>Práce a hry s textilními materiály – třídění, stříhání, lepení, výroba koláží.</p> <p>Práce a hry s přírodninami – sbírání přírodnin a jejich třídění, výroba figurky z přírodnin, lisování listů, obtiskování, lepení, navlékání, nalepování, kombinované práce s využitím dalších materiálů.</p> <p>Práce a hry s různými stavebnicemi – plastické a dřevěné stavebnice, stavění kostek, mozaika.</p> <p>Práce a hry s netradičním materiálem – víčka, zemina, písek, kůra, plast, niť, šiška.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat výtvarně vyjádřit své zážitky a přání - být schopen pracovat ve skupině a na společné práci - při výtvarné práci posilovat své sebevědomí, probouzet v sobě pocit zadostiučinění z originality svého výtvarného projevu - uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního tvůrčího záměru - vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>Práce a hry s odpadovým materiálem např. role od toaletního papíru, víčka, kelímky od jogurtů, PET lahve...</p> <p>Díla tvořená kombinací různých materiálů. Využívání a kombinování různých technik. Kompoziční práce z různých materiálů. Dekorativní práce a prostorové práce – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování. Netradiční výtvarné techniky – kašírování, šoulování, výroba ručního papíru. Skupinová i individuální tvorba.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vnímat výtvarné umění jako specifickou formu vyjádření skutečnosti 	<p>Návštěvy výstav výtvarného umění Ukázky ilustrací knih</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví
Období - ročník:	2. stupeň – 9. – 10. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty:	Zdravý životní styl 1 – Fortuna Zdravý životní styl 2 – Fortuna Videokazeta – Drogová problematika, sexuální výchova, Medea Kultur, VZP ČR Internetový portál www.mujnet.cz

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět výchova ke zdraví vyučujeme v 9. a 10. ročníku dvě hodiny týdně (v 9. i 10. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá většinou ve třídách.

Tento vyučovací předmět přináší žákům základní poznatky v poznávání a chápání fyziologických, psychických a sociálních změn spojených s dospíváním a se zásadami zdravého způsobu života a ochrany zdraví člověka v průběhu jeho celého života. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a další zdravotně preventivní návyky, rozvíjí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení života v různých situacích.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou zdravý způsob života a dospívání
- nabízíme žákům řadu aktivačních a relaxačních metod, které jim pomohou pochopit problematiku zdravého způsobu života
- vedeme žáky k ochotě zajímat se o své zdraví
- vybíráme vhodné články z časopisů, které se vztahují k problematice zdravý způsob života člověka

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání různých názorů, mediálních tvrzení a vlastních zkušeností o člověku a jeho zdraví a k vyvozování vlastních názorů a praktických postupů v rámci svých možností
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v průběhu jeho celého života
- vyhledáváme pozitivní a negativní příklady řešení určitého konfliktu (problému) a vedeme žáky k dialogu o dané problematice

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů související se stavbou lidského těla a funkcemi jeho orgánů v souvislosti se zdravím člověka
- umožňujeme žákům poznávat základní značky a symboly týkající se problematiky zdravého způsobu života a vedeme žáky k jejich bezpečnému užívání
- klademe žákům dotazy související s problematikou zdraví člověka
- předkládáme žákům možnosti pomoci v centrech odborné pomoci, vyhledáváme informace na internetu

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací k poznání potřeby vzájemné pomoci a respektu v otázkách zdraví, vztahů, apod.
- porovnáváme mravní hodnoty člověka v průběhu jeho celého života
- vytváříme dostatek možností pro skupinovou práci
- vedeme žáky k rozvíjení zdravé sebedůvěry a k vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví

Kompetence občanské:

- hovoříme o chování lidí v krizových situacích
- nabízíme žákům dostatek možností k pochopení a respektování práv a povinností člověka souvisejících se zdravím, vztahy, apod.
- upozorňujeme na projevy rasismu, xenofobie a netolerance v běžném životě

Kompetence pracovní:

- nabízíme žákům dostatek situací k ověření si vlastních praktických dovedností týkajících se problematiky člověka (hygiena, zdravý způsob života, ochrana zdraví při práci, sportu, nemoci, apod.)

Průřezová témata integrovaná do předmětu výchova ke zdraví:

- Osobnostní a sociální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
2. chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
3. respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže
4. znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
5. uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc
6. uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
7. zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
8. vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
9. použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
10. řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech

Vzdělávání předmětu v 9. ročníku směřuje k:

- porozumění a vytváření dobrých vztahů v rodině, mezi vrstevníky a dalšími lidmi
- pochopení vlastní odpovědnosti za své chování a jednání
- porozumění a respektování pravidel soužití v kamarádství a partnerských vztazích
- pochopení změn v životě člověka
- kultivované chování k opačnému pohlaví, k sobě i druhým
- úsilí o podporu vlastního zdraví
- péče o zdraví
- preventivní ochraně před chorobami, onemocněním a úrazy

Vzdělávání předmětu v 10. ročníku směřuje k:

- pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i závažnost problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví
- poznání zásadních životních hodnot, o postupném vytváření postojů k nim
- upevňování hygienických a stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků
- rozvoji dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a k čelení vlastního ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
- pochopení zodpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví ostatních
- rozhodování ve prospěch zdraví

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> - chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o podporu zdraví - uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby se snažit vyhledat odbornou pomoc - zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí 	<p>Vztahy mezi lidmi: Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina - demokratické principy, vztahy ve škole. <p>Vztahy ve dvojici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství. <p>(UČ. 1: str. 53-60, 84-99, UČ. 2 str. 90-111)</p>	<p>9. ročník</p>	<p style="text-align: center;">OSV 3/2</p> <p><u>Učivo:</u> Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity. <u>Téma:</u> Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. <u>Přínos pro žáka:</u> Vede k uvědomování si důležitosti spolupráce, odpovědnosti, spolehlivosti a získání dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - projevovat sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní hodnoty a zájmy - zaujímat odmítavé postoje ke všem formám násilí - snažit se kultivovaně chovat k opačnému pohlaví - snažit se o odpovědné sexuální chování 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe: Dětství, puberta, dospívání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesné, duševní a společenské změny. <p>(UČ. 1: str. 84-116, UČ. 2 : str. 90-111)</p> <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, těhotenství. <p>(UČ. 1: str. 10-20, UČ. 2: str. 90-114)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny 	<p>Zdraví způsob života a péče o zdraví: Výživa a zdraví:</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o podporu zdraví - dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy - znát souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví - umět použít telefonní čísla center odborné pomoci - uplatňovat osvojené preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a jinými chorobami - dokázat se svěřit se zdravotním problémem a v případě potřeby se pokusit vyhledat odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické poruchy výživy. (UČ. 1: str. 37-52, UČ. 2: str. 51- 70) Tělesná a duševní hygiena: <ul style="list-style-type: none"> - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, vliv životního prostředí na zdraví člověka. (UČ. 1: str. 24-36, UČ. 2: str. 9-39) Režim dne. Ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy: <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy). Preventivní a lékařská péče, chování v situacích úrazů a života ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě). (UČ. 1: str. 10-20, 127-142, UČ. 2: str. 90-116) 		
	Práce s internetem. Časopis pro – náctileté. Videoprojekce.		
		10. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - projevovat sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní hodnoty a zájmy - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o podporu zdraví - uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci 	Opakování učiva 9. ročníku. Osobnostní a sociální rozvoj. Mezilidské vztahy a komunikace: <ul style="list-style-type: none"> - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, chování podporující dobré vztahy. Sebepoznání a sebepojetí: <ul style="list-style-type: none"> - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, 		

<p>s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby být schopen svěřit se odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - být schopen použít telefonní čísla center odborné pomoci - snažit se kultivovaně se chovat k opačnému pohlaví 	<p>zdraví, hledání pomoci při problémech. (UČ. 1: str. 21-24, 53-66, 84-99, 100-115, 127-141).</p> <p>Morální rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování. (UČ. 2: str. 9-39) 		<p style="text-align: center;">OSV 3/1</p> <p><u>Učivo:</u> Rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích. <u>Téma:</u> Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů. <u>Přínos pro žáka:</u> Vede žáka k rozvoji komunikace a schopnosti řešení různých problémových situací. Žák dokáže vyhledat odbornou pomoc.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomovat si základní životní potřeby - znát zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - být schopen vyhledat a použít telefonní čísla center odborné pomoci - v souvislosti se zdravím, morálkou a chováním mladých lidí být schopen přijmout zodpovědnost za své sexuální chování 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech. <p>Bezpečné chování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, konfliktní a krizové situace. <p>Stres a jeho vztah ke zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, posilování duševní odolnosti. <p>Civilizační choroby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče (UČ. 1: str. 10-36, 84-115, UČ. 2: str. 9-39, 71-89). 		

	<p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci (praktické dovednosti). (UČ. 1: 127-141, UČ. 2: 90-116). 		
<ul style="list-style-type: none"> - znát možný manipulativní vliv médií - projevovat odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech - být schopen řídit se podle pokynů odpovědných osob 	<p>Manipulativní reklama a informace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamní vlivy. <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelné pohromy, terorismus <p>(UČ. 1: 126, UČ. 2: 76-79).</p>		
	<p>Časopisy pro náctileté. Videoprojekce. Práce s internetem. Opakování učiva.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Člověk a příroda
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	3 hod. týdně
Učební texty:	Rok předškoláka (Jaro, léto podzim, zima) Příroda kolem nás, pracovní sešit pro 4.a 5 roč., Nováková, Nomi Prvouka pro 2. roč. ZŠ, 2001, Praha Rok v obrázcích a říkankách, Benešová, Blug Prvouka, procvičování pro prvňáky, Pierot Můj svět a pohádka, 2007, Dialog Poznávám svět, 2008, Dialog Objevuji svět, 2009, Dialog Já a můj svět, prvouka pro 1. ročník, 2007, Nová škola Já a můj svět, prvouka pro 2. ročník, 2008, Nová škola Já a můj svět, prvouka pro 3. ročník, 2008, Nová škola

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s příčinami přírodních jevů
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály
- získání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět člověk a příroda vyučujeme v 7. – 10. ročníku tři hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách, v přírodě i ve městě při vycházkách. Součástí výuky jsou tematicky zaměřené výlety a exkurze.

Vzdělávací předmět zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Žákům umožňuje hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky. Snahou je propojit získané dovednosti a vědomosti s běžným životem žáků.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům vhodné učební materiály a učební pomůcky vztahující se k probíranému učivu
- předkládáme žákům řadu aktivačních metod, vhodně motivujeme a dbáme na dodržování systému odměn po vykonané práci
- nabízíme žákům dostatek možností pro uplatnění získaných zkušeností s přírodními a umělými látkami a materiály v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života a k překonávání problémů
- motivujeme k dokončení započaté práce i přes počáteční nezdary
- učíme žáky vyřizovat své osobní záležitosti a v případě potřeby požádat o radu

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme u žáků komunikační schopnosti přiměřené jejich schopnostem
- předkládáme žákům jednoduché texty a obrazové materiály vztahující se k učivu
- vytváříme a rozvíjíme komunikační dovednosti, které přispívají k utváření vztahů potřebných ke společné integraci

Kompetence sociální a personální:

- seznamujeme žáky s prostředím, ve kterém žijí, a vedeme je k dobré orientaci v blízkém okolí
- předkládáme žákům dostatek námětů k pochopení projevů nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

Kompetence občanské:

- posilujeme naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a vedeme žáky k tomu, aby se svým chováním podíleli na ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek a životní prostředí

Kompetence pracovní:

- vytváříme a upevňujeme hygienické a sebeobslužné návyky
- vedeme žáky k plnění daných instrukcí a vytváříme pracovní návyky
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a bezpečné práce s běžně používanými chemickými látkami v domácnosti

Průřezová témata integrovaná do předmětu člověk a příroda:

- Environmentální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY

žák by měl

1. poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
2. rozeznat zdroje tepla
3. rozpoznat jednotlivá skupenství
4. rozeznat zdroje zvuku
5. vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

6. být informován o zdrojích elektrického proudu
7. rozpoznat zdroje světla
8. znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji
9. být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky - střídání dne a noci, ročních období

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE

žák by měl

10. rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné
11. rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní
12. vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin
13. vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta
14. poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat
15. získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU

žák by měl

16. získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období
17. vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku
18. poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby
19. vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování
20. znát vybrané zástupce rostlin a živočichů
21. znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub
22. znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích
23. vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
24. dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
25. vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince

ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU

žák by měl

26. orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny
27. najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice
28. vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy
29. orientovat se na mapě města podle významných bodů
30. vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí
31. vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu
32. uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
33. adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
- poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Poznatky z fyziky Základní fyzikální vlastnosti látek. Pohyby těles, pohyb a klid těles. Jednoduché stroje a jejich užití v praxi.		
- rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné - poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	Poznatky z chemie Vlastnosti látek, hustota, rozpustnost. Nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií. Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě. Mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy.		
- získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - vědět o způsobu péče o rostliny během roku - znát běžné druhy a vybrané zástupce rostlin	Poznatky z přírodopisu Příroda v průběhu ročního období. Stavba, tvar a funkce rostlin. Význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod). Poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin.		<p style="text-align: center;"><u>ENV 2</u></p> <p><u>Učivo:</u> Příroda v průběhu ročního období. <u>Téma:</u> Ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší). <u>Přínos pro žáka:</u> Vede k uvědomování si podmínek života v přírodě na základě měnících se povětrnostních podmínek. Rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí. Napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev – rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice 	<p>Poznatky ze zeměpisu Mapa, orientace na mapě podle barev. Hranice kraje, republiky. Sousední státy.</p>		
		<u>8. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat zdroje tepla - vědět o využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - rozpoznat jednotlivá skupenství 	<p>Poznatky z fyziky Formy energie, druhy energie, elektrická energie, jaderná energie. Ochrana lidí před radioaktivním zářením. Přeměny skupenství, tání a tuhnutí, teplota varu kapaliny.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní - vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat a rostlin - vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta 	<p>Poznatky z chemie Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky. Voda, voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody. Vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu, čistota ovzduší, smog.</p>		<p style="text-align: center;">ENV 1</p> <p><u>Učivo:</u> Voda, voda v přírodě, pitná a užitková, odpadní vody, čistota vody. <u>Téma:</u> Vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); <u>Přínos pro žáka:</u> Vede žáka k uvědomování si lidských aktivit ve spojení s vodním hospodářstvím. Vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin 	<p>Poznatky z přírodopisu Význam rostlin a jejich ochrana.</p>		

<p>a jejich pěstování</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub 	<p>Využití hospodářsky významných rostlin. Chráněné rostliny. Léčivé rostliny. Plody jedovatých rostlin. Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami. Les, význam lesa.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - najít na mapách pevniny a oceány - být seznámen se zeměpisnou polohou států EU - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 	<p>Poznatky ze zeměpisu Světadíly, moře, oceány. Státy EU. Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy. Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom.</p>		
		<u>9. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat zdroje zvuku - vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Poznatky z fyziky Vlastnosti zvuku, vznik a zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje. Škodlivost nadměrného hluku.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat přírodní produkty vytvářející látky pro člověka – bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny - znát druhy paliv a jejich využití - znát druhy stavebních pojiv a jejich využití v praxi a bezpečnost při práci s nimi 	<p>Poznatky z chemie Přírodní látky, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a jejich zdroje, vliv na zdraví člověka. Paliva, ropa, uhlí, zemní plyn, příklady využití. Stavební pojiva, cement, vápno, sádra, užití v praxi. Bezpečnost při práci se stavebními pojivy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - znát vybrané zástupce živočichů - vědět o způsobu péče o zvířata během roku 	<p>Poznatky z přírodopisu Významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) Rozšíření, význam a ochrana živočichů,</p>		ENV 3

	<p>hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy.</p>		<p><u>Učivo:</u> Ochrana živočichů. <u>Téma:</u> Ochrana přírody (význam ochrany přírody). <u>Přínos pro žáka:</u> V Červené knize hledá žák ohrožené druhy živočichů, seznamuje se s nutností chránit všechny živočichy i rostliny.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy - vědět o druzích a způsobech dopravy na území ČR, do zahraničí 	<p>Poznatky ze zeměpisu Česká republika – zeměpisná poloha, členitost, přírodní poměry. Kraje, města, doprava.</p>		
		<u>10. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - být informován o zdrojích elektrického proudu - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji - rozpoznat, zda těleso je či není zdrojem světla - být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, střídání ročních období 	<p>Poznatky z fyziky Elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji.</p> <p>Vlastnosti světla, zdroje světla. Využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů. Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznat různé látky podle etikety a jejich využívání - pracovat bezpečně s běžně používanými chemickými látkami v domácnosti - získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách 	<p>Poznatky z chemie Plasty, použití, likvidace. Označování a symboly nebezpečných látek. Hořlaviny, zásady zacházení. První pomoc při popálení nebo poleptání. Léčiva a návykové látky.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince - znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat - vědět o základních životních funkcích 	<p>Poznatky z přírodopisu Ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území. Praktické poznávání přírody.</p> <p>Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla.</p>		<p style="text-align: center;">ENV 4</p> <p><u>Učivo:</u> Ochrana přírody a životního prostředí. <u>Téma:</u> Naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci). <u>Přínos pro žáka:</u> Vede k uvědomování si podmínek života v přírodě, k nezbytnosti ochrany životního prostředí. Rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí. Napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu - orientovat se na mapě města podle významných bodů - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu - vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují, uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Poznatky ze zeměpisu Regiony České republiky, kraj místního regionu. Místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním regionům. Přírodní zajímavosti regionu, zásady ochrany přírody a životního prostředí.</p> <p>Doprava v místním regionu. Pozorování v terénu v místní krajině.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Člověk a společnost
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty:	Učíme se pro život 1b, 2b 1996, Vávrová – Netušil Seřad', najdi a spoj – 96 stran poučných i zábavných úkolů pro malé děti, Rebo productions, 2002 Putování se sluníčkem (pracovní písanka pro chytré hlavy) pro 1. a 2. roč., Nová škola, 2001 Pojďme si hrát – 1. díl Slabikáře, Fortuna, 2001 Cestička do školy 1, 2 Alter, 1993 Prvouka pro 1. ročník ZŠ, Prodos, 1992 Prvouka pro 2. ročník ZŠ, Nová škola, 2003 Já jsem školák 1, 2 díl, Pansofia Prvouka pro 2. ročník ZVŠ (pracovní sešit), Septima

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- poznávání postupné změny způsobu života lidí
- poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů
- vyjadřování svých myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- pochopení práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Předmět člověk a společnost vyučujeme v 7. – 10. ročníku dvě hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách, ale i formou výletů, exkurzí a návštěv různých institucí. Vzdělávací obsah předmětu člověk a společnost je rozčleněn do čtyř tematických celků: historie našeho národa, člověk ve společnosti, poznatky o společnosti, péče o občana.

Vyučovací předmět poskytuje žákům základní poznatky o vývoji lidstva, seznamuje je s nejdůležitějšími historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnili život v minulosti a mají význam pro současnost. Žáci jsou postupně seznamováni se životem našeho národa, s jeho historií i současností.

Předmět utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Při praktických činnostech žáci získávají návody, jak se orientovat ve svých osobních záležitostech, kam se obrátit v případě potřeby o radu, jak jednat na úradech.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k osvojení návykových stereotypů učení, které mu usnadní další vzdělávání
- předkládáme žákům řadu aktivačních metod, vhodně motivujeme a dbáme na dodržování systému odměn po vykonané práci

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života a k překonávání problémů
- učíme žáky vyřizovat své osobní záležitosti a v případě potřeby požádat o radu

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k osvojení základů společenského chování
- předkládáme žákům jednoduché texty a obrazové materiály vztahující se k učivu

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi
- předkládáme žákům dostatek námětů k pochopení projevů nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

Kompetence občanské:

- vytváříme a upevňujeme základní osvojené návyky a dovednosti, které umožní zapojení do společnosti
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení základních práv a povinností občanů a práv občanů ČR rámci EU
- vedeme žáky k osvojení nezbytných dovedností potřebných k ochraně osob za mimořádných událostí

Kompetence pracovní:

- upevňujeme osvojené hygienické návyky a zvyšujeme stupeň sebeobsluhy a samostatnosti
- vedeme žáky k plnění daných instrukcí a vytváříme pracovní návyky

Průřezová témata integrovaná do předmětu člověk a společnost:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

žák by měl

1. poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
2. mít základní poznatky z období počátku českého státu

3. vědět o význačných osobnostech našich dějin
4. mít představu o významných historických událostech v naší zemi

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

žák by měl

5. mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků
6. respektovat pravidla společenského soužití
7. uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování
8. znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
9. vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu
10. tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

POZNATKY O SPOLEČNOSTI

žák by měl

11. znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele
12. být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů
13. uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání
14. být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU

PÉČE O OBČANA

žák by měl

15. dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu
16. rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
17. vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany
18. využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací
19. mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
- poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	Historie našeho národa Pravěk, život v pravěku. První státní útvary na našem území.		
- mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků - respektovat pravidla společenského soužití	Člověk ve společnosti Rodina, její funkce a struktura. Odpovědnost rodičů za výchovu dětí. Základní pravidla společenského chování. Mezilidská komunikace.		<p style="text-align: right;">OSV 2/2</p> <p><u>Učivo:</u> Základní pravidla společenského chování, mezilidská komunikace. <u>Téma:</u> Péče o dobré vztahy <u>Přínos pro žáka:</u> Vede k porozumění sobě samému a druhým. Napomáhá zvládnutí vlastního chování, k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým. Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni. Rozvíjí základní dovednosti komunikace.</p>
- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	Poznatky o společnosti Právo a povinnosti občana. Policie, soudy. Trestná činnost mládeže.		
- rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně	Péče o občana Člověk a volný čas.		

patologickými jevy	Kultura, sport, volnočasové aktivity. Nevhodné využívání volného času. Ohrožení sociálně patologickými jevy. Nebezpečí drog.		
		<u>8. ročník</u>	
- mít základní poznatky z období počátku českého státu	Historie našeho národa Světové války a jejich důsledky. Vznik samostatné ČR. Významné osobnosti našich dějin.		
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	Člověk ve společnosti Mezilidské vztahy ve společnosti. Základní pravidla společenského chování. Úcta k člověku. Rovnoprávné postavení žen a mužů.		<p style="text-align: right;">OSV 2/4</p> <p>Učivo: Základní pravidla společenského chování. Úcta k člověku. Rovnoprávné postavení žen a mužů.</p> <p>Téma: Rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se).</p> <p>Přínos pro žáka: Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni. Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci. Umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů). Vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.</p>
	Poznatky o společnosti		

- znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	Prezident republiky. Státní orgány a instituce. Státní občanství. Státní symboly.		
- vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	Péče o občana Zdravotní a sociální péče. Systém zdravotní péče. Pomáhající organizace.		
		<u>9. ročník</u>	
- vědět o významných osobnostech našich dějin	Historie našeho národa Vznik Československého státu. První prezident T. G. Masaryk.		
- respektovat pravidla společenského soužití	Člověk ve společnosti Naše vlast. Významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast. Státní svátky.		
- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání, být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	Poznatky o společnosti Lidská práva. Práva dítěte a jejich ochrana. Týrané a zneužívané dítě. Šikana, diskriminace.		
- dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	Péče o občana Vzdělávání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání příprava na profesní uplatnění. Pracovní uplatnění, hospodaření s penězi.		
		<u>10. ročník</u>	
- mít představu o významných historických událostech v naší zemi	Historie našeho národa Vznik České republiky, vstup ČR do EU.		

<ul style="list-style-type: none"> - tolerovat názory a zájmy minoritních skupin - vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu 	<p>Člověk ve společnosti Obec, region, kraj. Zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu kraje. Kulturní památky. Národní zvyky a obyčeje. Regionální pověsti.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU 	<p>Poznatky o společnosti Evropská integrace. Postavení ČR v rámci EU.</p>		<p style="text-align: right;">MEV 1</p> <p><u>Učivo:</u> Evropská integrace, postavení ČR v rámci EU. <u>Téma:</u> Hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením. <u>Přínos pro žáka:</u> Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu - využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací 	<p>Péče o občana Pracovní uplatnění. Kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci. Nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti. Peníze jejich funkce a hospodaření s penězi.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Čtení
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	3 hod. týdně
Učební texty:	Náš slabikář 2. díl (Parta) Zajímavé čtení 1. díl a 2. díl (Parta) Čítanka pro vyšší stupeň pomocné školy (Parta) Tabulky ke čtení III. (Scientia) První čtení – učební pomůcka pro alternativní výuku čtení s využitím globální metody (Parta) Pracovní sešit přípravy pokrmů pro 1. a 2. ročník praktické školy dvouleté Kuchařky, mapy, encyklopedie dle výběru učitele a žáků

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Předmět čtení vyučujeme v 1. – 10. ročníku tři hodiny týdně (v 1. a 2. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Výuka čtení probíhá především ve třídě individuální nebo skupinovou formou.

Vyučovací předmět čtení přispívá k rozvoji vyjadřovacích a komunikačních schopností žáků. Žáci si postupně osvojují písmena, slova a věty, které vedou k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení krátkého textu s porozuměním.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek motivačních materiálů pro rozvoj čtenářských dovedností

- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim napomohou při postupném osvojování čtenářských dovedností
- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při vyhledávání informací
- využíváme počítače při rozvoji čtenářských dovedností

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nabízíme žákům individuálně upravené pomůcky, které jim pomohou usnadnit postupné osvojování čtenářských dovedností
- učíme žáky požádat o radu a pomoc při samostatné práci

Kompetence komunikativní:

- podněcujeme žáky ke spolupráci a komunikaci ve skupině
- klademe žákům návodné otázky podněcující ke spolupráci a komunikaci
- vedeme žáky k samostatnému vyprávění a popisu dějů
- učíme žáky vedení jednoduchých rozhovorů

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uplatnění osvojených čtenářských dovedností při běžném občanském životě
- upozorňujeme žáky na pravidla občanského soužití a základní společenské normy

Kompetence sociální a personální:

- nabízíme žákům dostatek situací pro osvojení si základních mezilidských vztahů
- vedeme žáky k respektování ostatních a ke vzájemné pomoci

Kompetence pracovní:

- dbáme na zásady zrakové hygieny při osvojování čtenářských dovedností
- vedeme žáky k plnění úkolů dle jednoduchých instrukcí
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu čtení v tomto období:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. číst všechna tiskací i psací písmena
2. zvládat čtení krátkého jednoduchého textu
3. orientovat se ve čteném textu
4. zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text
5. přednášet říkanky a básničky
6. získat pozitivní vztah k literatuře
7. orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
	Opakování učiva z 6. ročníku.		
- rozlišit a přečíst písmena H, h, Ž, ž, F, f	Hláska a písmeno H, h, Ž, ž, F, f. Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázku. Slabiky s probíranými písmeny. Přiřazování slabik k obrázkům.		
	Čtení dvojslabičných i víceslabičných slov. (husa, Hana, žena, žába, žízala, fouká, žirafa).		
	Čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem.		
- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	Čtení snadných textů s porozuměním.		
- orientovat se ve čteném textu	Orientace v textu tichým čtením.		
- získat pozitivní vztah k literatuře	Seznamování s literaturou a časopisy pro děti a mládež.		
- přednášet říkanky a básničky	Poslech a recitace veršů a říkadel.		
	Globální čtení – opakování z předešlých ročníků. Globální čtení – sestavování krátkých textů o dvou i třech větách a jejich kombinace s obrázky.		
		<u>8. ročník</u>	
	Opakování učiva ze 7. ročníku.		
- rozlišit a přečíst všechna probraná písmena	Hláska a písmeno G, g, Ř, ř, Ch, ch. Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky		

	a obrázku.		
- propojit slabiky s obrázky, které na ně začínají	Slabiky s probíranými písmeny. Přiřazování slabik k obrázkům.		
- číst dvojslabičná i víceslabičná slova s probíranými písmeny	Čtení dvojslabičných i víceslabičných slov s těmito písmeny (guma, galerie, řepa, peřina, chleba, chalupa).		
- umět reprodukovat snadný text	Čtení snadných textů s porozuměním.		
- orientovat se v jednoduchém textu	Orientace v textu tichým čtením.		
- soustředit se na poslech a recitaci	Poslech a recitace veršů a říkadel.		
- seznamovat se s vhodnou literaturou pro děti a mládež	Seznamování s literaturou a časopisy pro děti a mládež.		
- umět dramatizovat příběhy, pohádky	Dramatizace jednoduchých příběhů a pohádek.		
- seznámit se s encyklopediemi	Čtení obrázkových knih encyklopedické povahy (květiny, ptáci, kočky apod.), zejména nápisů k obrázkům, případně i textů. Čtení kuchařské knihy.		
- seznamovat se se Sociálním čtením	Sociální čtení – poznávání zboží podle obalu, poznávání symbolů: WC, umývárna, nemocnice, lékárna, pošta, zastávka. Poznávání dopravních symbolů.		
		<u>9. ročník</u>	
	Opakování učiva z 8. ročníku.		
- číst probraná písmena, slabiky, slova	Hláska a písmeno X, x. Čtení slov s písmenem x (text, fixy, xylofon).		
- dbát na správnou výslovnost	Čtení slov se souhláskami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. (divadlo, tiká, nit, děda, tělo, štěně, hříbě, poupě, věta, město).		

	Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázku.		
	Přiřazování procvičovaných slabik k obrázkům.		
- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - orientovat se ve čteném textu	Čtení snadných textů s porozuměním.		
- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků - rozlišovat různé typy sdělení	Čtení návodů k různým činnostem. Čtení návodů k použití na obalech výrobků. Čtení kuchařské knihy. Čtení encyklopedií, mapy, plánu města, kalendáře apod. Čtení katalogů reklamních textů se zaměřením na služby.		<p style="text-align: center;">MEV 2</p> <p><u>Učivo:</u> Čtení návodů k použití na obalech výrobků. Čtení kuchařské knihy.</p> <p><u>Téma:</u> Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce.</p> <p><u>Přínos pro žáka:</u> Žák se učí rozlišovat rozdíly mezi skutečností a mediálním sdělením.</p>
- orientovat se ve větě	Orientace ve větě tichým čtením.		
		<u>10. ročník</u>	
	Opakování učiva z předešlých ročníků.		
- číst všechna tiskací i psací písmena - zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - orientovat se ve čteném textu - zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	Upevňování čtenářských dovedností. Procvičování čtení všech tiskacích i psacích písmen. Čtení jednoduchých krátkých textů. Orientace v textu.		

	Zapamatování si přečteného. Reprodukce přečteného snadného textu.		
- přednášet říkanky a básničky - získat pozitivní vztah k literatuře	Recitace říkanek a básniček. Seznamování s literaturou a časopisy pro děti a mládež. Dramatizace jednoduchých příběhů a pohádek.		
- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Čtení návodů k různým činnostem. Čtení návodů k použití na obalech výrobků. Čtení kuchařské knihy. Čtení encyklopedií, mapy, plánu města, kalendáře apod. Čtení katalogů reklamních textů se zaměřením na služby.		
- využít vlivu médií v každodenním životě	Čtení názvů ulic ve městě. Čtení a orientace v jízdnicích řádech. Čtení zpráv denního tisku, televizního programu, programu divadel a kin. Poslech zpráv z médií. Vyhledávání zpráv a informací na internetu.		<p style="text-align: center;">MEV 3</p> <p><u>Učivo:</u> Čtení názvů ulic ve městě. Čtení a orientace v jízdnicích řádech. Čtení zpráv denního tisku, televizního programu, programu divadel a kin. Poslech zpráv z médií. Vyhledávání zpráv a informací na internetu.</p> <p><u>Téma:</u> Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne.</p> <p><u>Přínos pro žáka:</u> Žák se učí využívat působení médií v každodenním životě k získání potřebných informací.</p>

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Hudební výchova
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	2 hod. týdně
Učební texty:	Já písnička 1 – 3 Hv pro první ročník ZŠ (SPN) Hv pro první ročník ZŠ (Nová škola) Písničky a říkadla s tancem – E. Kulhánková

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět hudební výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s touto hodinovou dotací: 1., 2. ročník 3 hodiny týdně, 3. – 10. ročník 2 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku a v 7. – 10. ročníku je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá ve třídě a v místnosti muzikoterapie. Při výuce dochází ke spojování tříd a spojování žáků z různých ročníků. Velký prostor je věnován muzikoterapii.

Žáci se prostřednictvím hudby dokáží odreagovat od denních problémů, rozvíjí se jejich hudební cítění, smysl pro rytmus, intonace, paměť i neverbální komunikace. Učí se manipulovat s jednoduchými hudebními nástroji a doprovázet se při zpěvu. Vystupováním žáků na různých kulturních a školních akcích se rozvíjí jejich sebevědomí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- dáváme žákům možnost osvojit si a seznámit se s hrou na různé hudební nástroje v rámci jejich schopností

- neustálým opakováním a zdokonalováním upevňujeme poznatky a dovednosti (zpěv, hra na jednoduché nástroje, pohyb)

Kompetence komunikativní:

- vhodně využíváme metody nápodoby při nácviu hry na jednotlivé rytmické nástroje, improvizovaném pohybu, intuitivním zpěvu
- poskytujeme dostatek podnětů, metod, aby žák dokázal vyjádřit pohybem, hrou, zpěvem své pocity, prožitky, nálady

Kompetence sociální a personální:

- učíme děti kultivovanému chování při návštěvě koncertu, veřejných vystoupeních aj.
- vhodně vedeme žáky k tomu, aby se nebáli projevit na veřejnosti své nadání ve zpěvu, hře, pohybu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali vhodně využívat času pro relaxaci a odpočinku vhodným poslechem relaxační hudby a hry na přírodní nástroje

Kompetence pracovní:

- podporujeme u žáka snahu o dokončení činnosti – naučení se textu, zvládnutí jednoduchých pravidel her se zpěvem, nácviu tanečků a pohybových etud
- učíme žáky, aby se uměli radovat z výsledků svého snažení – naučí se nové písně, zvládne doprovod, hezky zatančí...

Průřezová témata integrovaná do předmětu hudební výchova v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu
2. interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně
3. doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje
4. soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů
5. zvládnout základní kroky jednoduchého tance

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - umět pracovat s dechem, správně vyslovovat a intonovat 	<p>Vokální činnosti Upevnování správných pěveckých návyků. Zřetelná výslovnost. Správné dýchání. Zpěv písní v různých tóninách. Zpěv písní umělých i národních. Písně zaměřené na roční období, tradice, svátky. Veřejná vystoupení. Intuitivní zpěv.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché doprovody k písním - využívat hru na tělo - zvládat rozlišit základní hudební značení 	<p>Instrumentální činnosti Doprovodná hra na různé rytmické nástroje. Využití přírodně laděných hudebních nástrojů. Hra na tělo – různé kombinace (tleskání, pleskání, podupy,....). Dodržování rytmu při hře. Rytmizace říkadel.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dobře rozlišovat zvuky, tóny – hudební, nehudební - pojmenovat i méně známé hudební nástroje - dle svých schopností se orientovat v hudebních žánrech 	<p>Poslechové činnosti Poslech živé hudby produkované učitelem, muzikoterapeutem. Poslech různých žánrů, vokální i instrumentální skladby. Muzikoterapie. Vnímání zvuků v přírodě. Návštěva koncertu.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat základní taneční prvky - pohybem vyjádřit náladu, pocity 	<p>Hudebně pohybové činnosti Opakování a procvičování tanečků. Základní taneční kroky jednoduchých tanců. Hry s pohybem. Pohybové improvizace.</p>		

		8. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - umět pracovat s dechem - správně vyslovovat a intonovat 	<p>Vokální činnosti Upevňování správných pěveckých návyků. Zpěv písní v rozsahu oktávy. Zařazení náročnějších písní s různou tematikou (tradice, svátky, roční období, veřejná vystoupení). Sólový i skupinový zpěv. Zpěv manter, intuitivní zpěv.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dobře zvládat jednoduché doprovody k písni - rozlišovat hrou různé rytmy - rozlišovat základní hudební pojmy 	<p>Instrumentální činnosti Práce s dalšími rytmickými nástroji. Vlastní intuitivní doprovody. Využití přírodních nástrojů. Rytmická cvičení, hry. Rytmizace říkadel. Seznámení s hudebními pojmy. Výška tónu, délka tónu, rytmus, tempo. Nota, notová osnova, hudební klíč.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních hudebních žánrech - dobře pojmenovat hudební nástroje i méně známé - seznámit se s některými díly klasiků 	<p>Poslechové činnosti Rozpoznávání zvuků různých hudebních nástrojů. Poslech hry na další hudební nástroje, i přírodně laděné. Seznámení s významnými hudebními skladateli. Nahrávky CD, Audio, koncerty (Smetana, Dvořák, Mozart,....). Vycházky do přírody – využití přírodních nástrojů. Poslech skladeb různých žánrů. Muzikoterapie.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zpřesňovat a zdokonalovat základní taneční prvky - pohybem vyjádřit náladu, své pocity, emoce 	<p>Hudebně pohybové činnosti Opakování a procvičování hudebně pohybových her. Základní taneční kroky jednoduchých tanců. Pohybové etudy a improvizace.</p>		

		9. ročník	
- správně dýchat, správně artikulovat i intonovat	Vokální činnosti Upevňování správných pěveckých návyků. Zpěv písní různých žánrů v rozsahu oktávy v různých tóninách. Zpěv s rytmickými doprovody. Zpěv zaměřený na roční období, tradice, svátky, veřejná vystoupení. Sólový i skupinový zpěv. Zpěv kánonu, manter, intuitivní zpěv.		
- dobře zvládat jednoduché i složitější doprovody - využívat dle svých schopností znalost základních hudebních pojmů – výška tónu, délka tónu, rytmus, tempo, síla tónu, barva tónu	Instrumentální činnosti Doprovodná hra na rytmické nástroje – vhodně kombinovat, vytváření vlastních doprovodů. Sólová hra na různé nástroje. Hry zaměřené na procvičování upevňování základních hudebních pojmů.		
- dobře rozpoznat hru na různé hudební nástroje – pojmenovat je - orientovat se v základních hudebních žánrech - umět naslouchat přírodním zvukům	Poslechové činnosti Poslech hry na různé nástroje i přírodně laděné. Rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů. Návštěva koncertu. Využití CD nahrávek DVD apod. Vycházka do přírody. Muzikoterapie.		
- zvládat základní pohybové dovednosti - pohybem vyjádřit své pocity náladu a emoce	Hudebně pohybové činnosti Tanečky a taneční hry s obtížnějšími prvky. Hudebně pohybové hry. Hry se zpěvem. Dramatický pohyb. Pohybové etudy a improvizovaný pohyb.		

		<u>10. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - upevňovat a procvičovat dovednosti správného dýchání a výslovnosti při zpěvu i mluveném projevu - interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně 	<p>Vokální činnosti Upevňování správných pěveckých návyků. Opakování a procvičování písní, které se žák naučil během celého období školní docházky. Sólový i skupinový zpěv různého žánrového zaměření. Zpěv s rytmickým doprovodem. Nácvik hudebních pásem pro veřejná vystoupení.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dle svých schopností využít doprovodné hry na různé rytmické i přírodně laděné hudební nástroje - upevňovat získané znalosti a dovednosti v základních hudebních pojmech – výška tónu, délka tónu, rytmus, tempo, síla tónu, barva tónu 	<p>Instrumentální činnosti Zdokonalování techniky hry na různé rytmické i melodické hudební nástroje. Sólová i skupinová hra. Intuitivní doprovod a hra na přírodní nástroje.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - umět dobře rozlišovat a pojmenovat základní hudební nástroje - dle svých schopností se orientovat v různých hudebních žánrech - soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů - umět naslouchat a rozlišovat zvuky v přírodě 	<p>Poslechové činnosti Poslech hry na rytmické, melodické i přírodně laděné hudební nástroje. Poslech nahrávek CD, DVD a návštěva koncertu. Muzikoterapie. Relaxační a meditační hudba. Pobyt v přírodě.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dle svých schopností zvládat základní taneční kroky - umět vyjádřit pohybem své pocity, náladu a emoce 	<p>Hudebně pohybové činnosti Opakování a procvičování tanečků, tanečních her, her se zpěvem, pohybových etud a improvizovaného pohybu.</p>		

UČEBNÍ OSNOVY SVÍTÁNÍ/ZŠ speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika
Období - ročník:	2. stupeň – 7. – 10. ročník
Počet hodin:	1 hod. týdně
Učební texty:	Informatika pro základní školy 1 + metodika s CD Výukové programy

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
- využívání potřebných informací
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

CHARAKTERISTKA PŘEDMĚTU

Tento předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět informatika vyučujeme v 5. – 10. ročníku v rozsahu jedna vyučovací hodina týdně. Výuka informatiky probíhá v učebně výpočetní techniky nebo ve třídách.

Vyučovací předmět žákům poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné k praktickému používání a využívání výpočetní techniky. Žáci se učí pracovat na počítači a používat i vhodné kompenzační pomůcky korigující jejich handicap (myš s přídatnými tlačítky, adaptér klávesnice, velkoplošné klávesnice, hlasový výstup).

Prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy si žáci osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti uplatňují při řešení praktických úkolů ve výchovně vzdělávacím programu, v praktickém životě se pro ně stávají výhodou tím, že jim usnadňují způsob komunikace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům vhodné kompenzační pomůcky, které jim umožňují korigovat jejich handicap, učíme žáky s těmito pomůckami pracovat

- umožňujeme žákům využít naučené vědomosti a dovednosti při vyhledávání informací
- ukazujeme možnosti internetu jako prostředku dalšího vzdělávání a celoživotního učení

Kompetence k řešení problémů:

- chválíme žáky za snahu a vedeme je k tomu, aby problém dořešili i přes prvotní neúspěch
- nacházíme spolu se žáky alternativní informační zdroje
- umožňujeme prezentaci výsledků jejich práce s použitím softwarových a hardwarových prostředků

Kompetence komunikativní:

- působíme na žáky, aby se dokázali vyjádřit písemnou formou
- seznamujeme žáky s možnostmi komunikace přes internet (e-mail, chat, ICQ)

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování pravidel
- dbáme, aby žáci respektovali práva autorů SW

Kompetence sociální a personální:

- vybízíme žáky, aby si dokázali říct o pomoc a pomoc poskytlí

Kompetence pracovní:

- nabízíme vhodné kompenzační pomůcky, učíme žáky s nimi zacházet
- dodržujeme společně bezpečnost a hygienické zásady práce s výpočetní technikou
- dbáme na dokončení zadaného úkolu

Průřezová témata integrovaná do předmětu informatika v tomto období:

- v tomto předmětu nejsou zařazena žádná

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. stupeň

žák by měl

1. zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace
2. zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy
3. vyhledávat informace na internetu podle pokynů
4. dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou
5. zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS

DÍLČÍ VÝSTUPY žák by měl	UČIVO	ČASOVÉ ZAŘAZENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		<u>7. ročník</u>	
	Opakování učiva z předešlých ročníků.		
- zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, přihlášení k PC, bezpečné vypnutí PC, práce s myší	Zapnutí, vypnutí PC, přihlášení k počítači. Práce s myší.		
- orientovat se na klávesnici, vědět k čemu slouží Caps Lock, Shift, Enter,... - psát písmena na klávesnici - přepnout mezi velkým a malým písmem	Klávesnice – rozložení klávesnice, orientace na klávesnici. Vyhledávání a psaní písmen podle diktátu. Přepnutí mezi velkými a malými písmeny – Shift, Caps Lock. Psaní slabik, slov. Důležitá tlačítka na klávesnici.		
- zvládat práci s jednoduchými aplikacemi	Aplikace WordPad, Malování, Kalkulačka.		
- otevřít program Microsoft Word - seznámit se s Microsoft Word - psát písmena, slova - ukládat napsaný text - seznámit se s možnostmi (vyjmout, kopírovat, vložit)	Microsoft Word. Otevření programu. Seznámení s Microsoft Word. Psaní písmen, slabik, slov. Ukládání práce. Práce s textem - vyjmutí, kopírování, vložení.		
- seznámit se s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - seznámit se se symboly alternativní komunikace na počítači	Výukové programy. Symboly alternativní komunikace na počítači. Hry na PC.		
- pracovat s internetem - vyhledávat informace na internetu	Internet. Vyhledávání informací na internetu. Bezpečná komunikace přes internet (nebezpečí facebooku).		

		8. ročník	
- zvládat základní obsluhu počítače - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou při zapnutí, vypnutí počítače	Zapnutí, vypnutí PC, přihlášení k počítači, práce s myší, klávesnice. Pravidla zacházení s výpočetní technikou.		
- seznámit se s obsluhou tiskárny	Přídavná zařízení počítače, jejich účel. Použití a obsluha tiskárny.		
- otevřít internet - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - tisknout z internetu - kopírovat texty, obrázky	Internet. Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu. Vyhledávání na internetu. Tisk z internetu. Kopírování textu, obrázku z internetových zdrojů.		
- zvládat jednoduché aplikace v programu Word Pad, program Malování	Základní funkce textového a grafického editoru. Aplikace Word Pad, program Malování.		
- zvládat jednoduché aplikace Microsoft Word - psát jednoduchá slova, krátké věty na klávesnici - zvládat opis textu na klávesnici - psát písmena, slabiky, slova podle diktátu - zvolit si velikost písma - kopírovat, vyjmout, vložit text	Aplikace Microsoft Word. Psaní slov, krátkých vět na klávesnici. Opis textu na klávesnici. Diktát písmen, slabik, slov. Zarovnávání textu, řádkování, velikost písma. Kopírování, vyjmutí a vložení textu.		
- ukládat práci, otevřít soubor - seznámit se s možnostmi ukládání souborů na flash disk, CD	Práce se soubory. Otevření a ukládání souboru. Flash disk, vypalování na CD.		
- zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	Výukové programy. Symboly alternativní komunikace na počítači. Hry na PC.		
		9. ročník	
- zvládat základní obsluhu počítače – vypnutí, zapnutí - respektovat pravidla zacházení s výpočetní	Základní obsluha počítače. Pravidla zacházení s výpočetní technikou. Přídavná zařízení počítače.		

<ul style="list-style-type: none"> - technikou - pracovat s přídatnými zařízení počítače – myš, klávesnice, tiskárna,... 	Použití a obsluha tiskárny.		
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně pracovat s internetem - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - kopírovat texty i obrázky - tisknout vybrané texty, obrázky z internetu - seznámit se s možností zasílání e-mailu 	Internet. Nebezpečí viru. Vyhledávání informací pomocí internetu. Kopírování textu, obrázku. Tisk z internetu. Základní způsoby elektronické komunikace. E-mail.		
<ul style="list-style-type: none"> - ukládat práci, otevřít soubor - znát možnosti ukládání souborů na flash disk, CD 	Práce se soubory. Otevření a ukládání souboru. Flash disk, vypalování na CD.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s jednoduchými aplikacemi 	Aplikace Word Pad, program Malování. Kalkulačka. Aplikace Microsoft Word.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět na klávesnici - zvládat opis textu na klávesnici - psát písmena, slabiky, slova podle diktátu - pracovat s texty - vytvořit jednoduchou tabulku 	Psaní textů na klávesnici. Psaní slov, krátkých vět na klávesnici. Opis textu. Diktát písmen, slabik, slov. Práce s texty – rozšiřování znalostí a dovedností z nižších ročníků. Zarovnávání textu, řádkování, velikost písma. Kopírování, vyjmutí a vložení textu. Tvorba tabulek.		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se základními funkcemi mobilního telefonu 	Mobilní telefon. Přijetí hovoru. Volání z mobilního telefonu. Psaní, čtení krátkých sms zpráv. Posílání sms zpráv.		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy 	Výukové programy. Hry na PC. Symboly alternativní komunikace na počítači.		

		<u>10. ročník</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní obsluhu počítače - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou - pracovat s přídatnými zařízení počítače 	<p>Základní obsluha počítače. Pravidla zacházení s výpočetní technikou. Přídatná zařízení počítače. Použití a obsluha tiskárny.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - zvládat jednoduché aplikace na internetu (kopírování, tisk,...) - bezpečně pracovat s internetem - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou 	<p>Internet. Vyhledávání informací pomocí internetu. Kopírování textu, obrázku. Tisk z internetu. Základní způsoby elektronické komunikace. E-mail – psaní a odeslání e-mailu. Kopírování, ukládání souboru – flash disk, vypalování na CD. Viry, antivirové programy, ochrana proti spamu. Pravidla zacházení s výpočetní technikou.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní funkce mobilního telefonu 	<p>Mobilní telefon. Základní funkce – přijetí hovoru, ukončení hovoru. Volání z mobilního telefonu. Psaní sms zprávy a její odeslání.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s jednoduchými aplikacemi 	<p>Aplikace Word Pad, program Malování. Kalkulačka. Aplikace Microsoft Word.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět - zvládat opis textu na klávesnici - zvládat diktát - pracovat s texty - vytvořit tabulku na počítači 	<p>Psaní textu na klávesnici. Opis textu. Diktát písmen, slabik, slov, krátkých vět. Práce s texty – rozšiřování znalostí a dovedností z nižších ročníků. Zarovnávání textu, řádkování, velikost písma. Kopírování, vyjmutí a vložení textu. Tvorba a vyplňování tabulek.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pracovat s dokumentem 	<p>Žádost.</p>		

- zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	Výukové programy. Základní symboly alternativní komunikace na počítači. Hry na PC.		
---	--	--	--